Ушбу сонда:
2 ЎН ЕТТИ ЙИЛДА УНДИРИЛГАН ТОВОН
3 ОЛЛОҲ ҚАЛБИМИЗДА, ЮРАГИМИЗДА
4 ҚАРЗНИ ҚИЁМАТДА ҲАМ СЎРАЙДИЛАР

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ – ОЛИЙ БАХТ

ISHONCH

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

1999 йил 27 март, шанба № 36 (683)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

Молия масалаларига бағишланди

Қашқадарё вилоятида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгашининг сайёр йиғилиши бўлиб ўтди.

Икки кун давом этган анжуманни Федерация кенгаши раиси Дилбар Жаҳонгирова олиб борди.

Ҳудудий йиғилишда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши раисининг ўринбосарлари М.Расулов ва Э.Ёқубовлар иштирок этдилар. Шунингдек, унда агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Марказий қўмитаси раиси М.Султонов ва бошқалар қатнашдилар.

Сурхондарё ва Қашқадарё вилоятлари касаба уюшма қўмиталари вакиллари иштирокида ўтган мазкур анжуман 1998 йилги молиявий таҳлилга бағишланди. Унда барча тармоқ касаба уюшма қўмиталари молия ва суғурта ишлари бўйича ҳисобот бердилар.

Молиявий таҳлилга бағишланган йиғилиш қатнашчилари «Қашқадарё соҳили» санаторийси иш фаолияти билан ҳам атрофлича танишдилар.

Шавкат СУЛТОНОВ,
«Ишонч» мухбири.

Ислом Каримов: МИЛЛАТ ҚУДРАТИ ҲАМЖИҲАТЛИКДА

Суратда: Сессия пайти. **Абдувоҳид ТЎРАЕВ (ЎзА) олган сурат.**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ
И.О.Бобожоновни Хоразм вилоятининг ҳокими этиб тайинлаш тўғрисида

Ислом Олимович Бобожонов Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93/12-банди/ ва 102-моддаларига мувофиқ Хоразм вилоятининг ҳокими этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **И.КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
1999 йил 26 март

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ
И.Юсуповни Хоразм вилоятининг ҳокими лавозимидан озод қилиш тўғрисида

Искандар Юсупов Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93/12-банди/ ва 102-моддаларига мувофиқ бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Хоразм вилоятининг ҳокими лавозимидан озод қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **И.КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
1999 йил 26 март

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ
И.О.Бобожоновни Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазири лавозимидан озод қилиш тўғрисида

Ислом Олимович Бобожонов бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазири лавозимидан озод қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **И.КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
1999 йил 26 март

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Президент жаноблари,

Азиз қардошим, Қурбон ҳайити байрами муносабати билан Сиз Зоти Олийларини самимий табриклайман ва шу фурсатдан фойдаланиб, турк халқи ва шахсан ўз номимдан Сиз Зоти Олийларининг саломатлиги ва бахти, дўст ва қардош ўзбек халқининг омонлиги ва фаровонлиги учун энг эзгу тилакларимни такрор изҳор этаман.

Сулаймон ДЕМИРЭЛ,
Туркия Жумҳурияти Президенти

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич,

Сизни ва биродар ўзбек халқини муқаддас Қурбон ҳайити билан самимий табриклайман. Сизга мустаҳкам соғлиқ ва бахт, Ўзбекистон халқига тинчлик, фаровонлик ва тараққиёт тилайман. Эҳтиром ила

Ҳайдар АЛИЕВ,
Озарбойжон Республикаси Президенти

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муқаддас Ийд ал-Адҳо байрами муносабати билан Сиз Жаноби Олийларини қутлашдан, Сизга бахт ва мамлакатингиз биродар халқига равнақ тилашдан беҳад ҳурсандман.

Зоид бин Султон Ол-НАҲАЁН,
Бирлашган Араб Амирликлари Президенти

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Қурбон ҳайити байрами сабр-тоқат ва қутлов вақтидир.

Фурсатдан фойдаланиб, Сиз Жаноби Олийларини ва дўст Ўзбекистон халқини самимий табриклаймиз. Шахсан Сизга мустаҳкам соғлиқ ва халқингизга тинчлик ва равнақ тилаймиз. Шу онларда Тангридан мусулмон умматига бирлик ва қут-баракот ато этишини, эътиқодимизни мустаҳкамлашини, ҳар қандай офатлардан сақлашини сўраймиз.

Қобус бин САИД,
Уммон Давлати Султони

ВИЛОЯТ КЕНГАШИ СЕССИЯСИ

Урганчда халқ депутатлари Хоразм вилояти Кенгашининг навбатдан ташқари сессияси бўлиб ўтди. Унда вилоятдан сайланган Олий Мажлис депутатлари, республика вазирлик, қўмита, концерн, компания, идора ва ташкилотлари раҳбарлари иштирок этди. Сессияда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов нутқ сўзлади.

Давлатимиз раҳбари ўз нутқида Хоразм вилояти республикамиз ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, маданий-маърифий ҳаётида алоҳида ўрин тутишини таъкидлади. Мамлакатимиз мустақиллигини мустаҳкамлашда, унинг буюк келажагини бунёд этишда хоразмлик меҳнаткашлар ўзига хос ҳисса қўшиб келмоқдалар.

Кейинги йилларда вилоятда кўплаб ижтимоий-иқтисодий объектлар, йирик корхоналар ишга тушди, талайгина хайрли ишлар амалга оширилди. Бироқ охирги вақтда вилоятда кадрларни танлашда таниш-билишчилик, хизмат вазифасини суистеъмол қилиш, ўзибўларчилик, бюджет маблағларини ғайриқонуний сарфлаш ҳоллари содир бўлди. Баъзи раҳбарлар ўз масъулиятини тўлиқ англамагани, замон талаблари асосида иш юритмаётгани боис корхоналарнинг дебитор-кредитор қарзлари кўпайди.

Президент Ислом Каримов қайд этганидек, мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар жараёни вилоятда суст бормоқда. Тадбиркорликни ривожлантириш, маданий-маърифий, тиббий муассасалар учун малакали мутахассислар тайёрлаш, аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлаш, янги иш ўринлари ташкил этиш борасида ҳали муаммолар мавжуд.

Давлатимиз раҳбари вилоятда юзага келган камчиликларни бартараф этиш учун бошқарув идораларига ёшларни кенг жалб этиш, жамоатчилик назоратини кучайтириш, барча соҳаларда мулк масаласини ҳал этиш, оммавий ахборот воситаларининг таъсирчанлигини кучайтириш лозимлигини таъкидлади.

Сессияда сўзга чиққан Боғот тумани ҳокими Ш.Хожиниёзова, меҳнат фахрийси Б.Давлатов, «Маънавият ва маърифат» маркази вилоят бўлими раҳбари Г.Ибодуллаева ва бошқалар Хоразм аҳли Йўлбошчимиз нутқида кўтарилган масалаларни ҳал этиш учун барча имкониятлар ишга солинишини айтдилар. Хоразм юртига, унинг меҳнаткаш халқига берилган юксак баҳо учун Президентимизга миннатдорлик билдирдилар.

Сессияда ташкилий масала кўриб чиқилди. И.Юсупов бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан вилоят ҳокими вазифасидан озод этилди.

Президент Ислом Каримов тавсиясига биноан депутатлар Ўзбекистон қишлоқ ва сув хўжалиги вазири вазифасида ишлаб келган Ислом Бобожоновни Хоразм вилояти ҳокими этиб тасдиқладилар.

Сессияда Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Т.Алимов, Бош вазир ўринбосарлари Б.Ҳамидов, Б.Олимжонов, М.Усмонов иштирок этди.

Беҳзод УСМОН,
Темур ШАМАКОВ,
ЎзА мухбирлари.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий-ижтимоий ислоҳотларни чуқурлаштириш, унинг иқтисодий салоҳиятини ривожлантириш, жамият ҳаётида адолат устуворлигига эришиш, мустақиллигимизни мустаҳкамлашга хизмат қилиш, доимо огоҳ ва ҳушёр бўлиш ўзини шу азиз Ватан фарзанди деб биладиган ҳар бир фуқаронинг муқаддас бурчидир. Йўлбошчимиз Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Хоразм вилояти Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида сўзлаган нутқида ана шу муҳим, айтиш мумкинки, ҳаётий масалаларга алоҳида эътибор қаратилди.

Хоразм воҳаси ўзининг қадимий тарихи, ноёб маданияти, нафис санъати, юксак маърифати, доно фалсафаси ва инсонпарварлиги билан маълум ва машҳурдир, деди Президент.

Хоразм вилояти заминида камол топган алломалар, фозилу фузалолар, мутафаккиру маърифатпарварлар Ўзбекистонимиз шон-шуҳратини бутун дунёга таратган. Буюк аждодларимиз ал-Беруний, ал-Хоразмий ва бошқа ўнлаб улуғ инсонларнинг номлари бутун дунё халқлари учун мўътабар ва муқаддасдир.

Хоразм воҳасининг тарихий-маданий мероси бевосита Хива шаҳри тарихи билан боғлиқдир. Бу гўзал шаҳримизнинг 2500 йиллик тўйи халқаро миқёсда кенг нишонлангани бу ўлка шуҳратини яна бир бор оламга тараннум этди, десак асло муболаға бўлмас.

Биз бугунги кунда ана шундай улуғ аждодларимиз, мамлакатимиз ва миллатимиз ифтихори бўлган ноёб қадриятларимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз. Буюк аждодларимизнинг пок руҳи ва ўгитлари ўтиш даври оғирлигини енгишда барчамизга таянч ва мадад бермоқда.

Бугунги кунда юртимиз мустақиллигини мустаҳкамлашда, унинг ёруғ келажагини яратишда, олдимизда турган муҳим вазифаларни амалга оширишда Хоразм вилоятининг меҳнаткаш, бағрикенг, фидойи халқи ҳам ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Давлатимиз раҳбари вилоят меҳнаткашларига чуқур ҳурматини изҳор этар экан, олдин ҳам кўп бор билдирган фикримни-ишончимни яна бир марта такроран айтмоқчиман: азал-азалдан мана шундай ўта мураккаб табиат шароитида ўз анъаналари ва маданиятига суянган хоразмлик миришкорлар деҳқончилик ва бунёдкорлик соҳаларида узоқ ва яқин орада ўзларига муносиб обрўларини сақлаб келмоқдалар, дея таъкидлади.

Вилоятда кейинги уч йилда ялпи ички маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 14 фоиз ортди. Иқтисодий жиҳатдан бюджет кўрсаткичларини йил сайин ошириб бажариш таъминланмоқда. Пул эмиссияси ҳажми 21 фоиз пасайган.

Капитал маблағларни ўзлаштириш режага нисбатан икки марта ортди. Ишлаб чиқариш қудратини кенгайтириш соҳасида кўплаб ижтимоий, маданий объектлар, иншоотлар фойдаланишга топширилди. Лекин вилоятни иқтисодий-ижтимоий ривожлантиришни таъминлаш борасида муаммолар ҳам йўқ эмас.

Бугунги йиғилишимиздан мақсад, деди Президент, иқтисодиётимизда, умуман, ҳаётимизда эришилган ютуқлар ҳақида сўз юритиш эмас, асосан вилоятдаги ижтимоий-иқтисодий вазиятни, йўл қўйилган камчиликларни атрофлича таҳлил қилиш ва уларни бартараф этиш, саноат, қишлоқ хўжалиги ва бошқа тармоқларда мавжуд бўлган имкониятлардан тўлиқ фойдаланиш, шу азиз юртда яшаётган халқнинг оғирини енгил қилиш масалаларини муҳокама этишдан иборатдир.

Шуни афсусланиб қайд этмоқчиманки, охирги вақтда бошқа вилоятларга ўхшаб Хоразм воҳасида ҳам баъзи раҳбарларнинг фаолиятида ўз шахсий манфаатини хизмат бурчидан устун қўйиш, кадрларни танлашда қариндош-уруғчилик, ошна-оғайнигарчиликка йўл қўйилмоқда, ҳал қилиниши лозим бўлган муаммоларга масъулиятсизларча ёндошиш, ўзибўларчилик каби ҳолатлар содир бўлмоқда.

Бу эса ўз навбатида халқ хўжалигининг барча соҳаларига, саноат, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш, сифатини яхшилашга салбий таъсир кўрсатмоқда.

Бир неча йил илгари вилоятда салмоқли корхоналардан ҳисобланган «Хоразм ипаги», «Қурилиш материаллари» каби акциянерлик жамиятларида мавжуд ишлаб чиқариш қувватларининг 10-20 фоизидан фойдаланилмоқда, холос. Баъзи корхоналар эса умуман тўхтаб қолган. Вилоятдаги 25 та корхонада 1997 йилга нисбатан 500 миллион сўмликка яқин саноат маҳсулотлари кам ишлаб чиқарилган.

Ташкилот ва корхоналарнинг дебиторлик қарзлари 1999 йилнинг 1 январ ҳолатига кўра 9,5 миллиард сўм бўлиб, ўтган йилга нисбатан 3 маротаба ошган.

Кредиторлик қарзлари эса 10,8 миллиард сўмни ташкил қилиб, шундан 2,0 миллиард сўми муддати ўтган қарзлардир. 1999 йилнинг 1 январ ҳолатига кўра омборларда туриб қолган маҳсулот қиймати 4,0 миллиард сўмни ташкил қилган. Шу даврда солиқлар бўйича тўланмаган маблағ бир миллиард сўмдан ошиб кетган.

Юзага келган бундай аҳвол бюджет муассасалари ходимларига иш ҳақининг кечиктириб берилишига ва одамларнинг норозилигига олиб келмоқда. Ана шундай вазиятда ҳам бюджет маблағларини мақсадсиз ишлатиш ҳолларига йўл қўйилмоқда.

Мамлакатимизда қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни амалга ошириш учун зарур ҳуқуқий база яратилган бўлишига қарамасдан, вилоятда бу борадаги ислоҳотлар жуда суст бормоқда. Мулкдорлар синфини шакллантириш, пай асосидаги янги ширкатларни ташкил этишга етарли эътибор йўқ.

Деҳқонни ҳақиқий мулк эгасига айлантириш, ҳар бир жамоа аъзосининг ҳуқуқ ва мажбуриятларини юридик жиҳатдан мустаҳкамлаб, хўжалик ерларини уларга ижарага бериш, деҳқон ва фермерларнинг билимини, ҳуқуқ ва мажбуриятларини тушунтириш ишлари ҳам қониқарсиз ташкил қилинган.

Дарҳақиқат, Юртбошимиз таъкидлаганидек, ҳокимларда ва бошқа мутасадди раҳбарларда тадбиркорлик, изланувчанлик етишмаслиги, иш тўғри ташкил этилмагани сабабли ўтган йили вилоятда пахта етиштириш режаси барбод бўлди. Айниқса бу соҳада йўл қўйилаётган кўзбўямачилик, сохтакорлик, қўшиб ёзиш каби эски иллатларга асло тоқат қилиб бўлмайди.

Кейинги пайтларда вилоятда ана шундай кўзбўямачилик, қўшиб ёзиш, қандай йўл билан бўлмасин режани бажариш, шон-шуҳрат қозониш, эришилган ютуқларни кўз-кўз қилишдек салбий ҳолатлар пайдо бўлмоқда. Пала-партиш иш юритиш, ортиқча харажатлар қилиш натижасида хўжаликларда етиштирилган маҳсулотларнинг таннархи ошиб кетмоқда.

1998 йилни мавжуд 128 хўжаликнинг 70 фоизи 2,0 миллиард сўм зарар билан якунлаганлиги бу фикримизни тасдиқлайди.

Вилоят молия ва банк тизими фаолияти таҳлил қилинганда, бу соҳада ҳам тартибсизлик, қонунбузарлик ҳолатлари авж олиб бораётгани яққол кўзга ташланади.

(Давоми 2-бетда)

Бухороча кураш: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси соврини соҳиблари

ҲАҚИҚИЙ СПОРТ КЎРИГИГА АЙЛАНДИ

Қадимий ва ҳамиша навқирон Бухоро шаҳридаги «Семурғ» спорт мажмуасида курашнинг Бухороча усули бўйича Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси соврини учун баҳслар қизғин беллашувлар остида ўтди. Мусобақа иштирокчиларини вилоят ҳокими Самоиддин Хусенов самимий кутлади ва полвонларга Ватанимизда ўтказиладиган жаҳон чемпионатида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритишда муваффақият тилади. Республика касаба уюшмалари жисмоний тарбия ва спорт жамияти бошқаруви раиси ўринбосари Баҳодир Тожиев қишлоқ спортини оммавийлаштиришга қўшаётган самарали ҳиссалари учун касаба уюшмалари, спорт фахрийлари ҳамда номдор полвонларимиз вакилларига Федерациянинг Фахрий ёрлиқларини тантанали суратда топширди.

Барча орзиқиб кутган мусобақанинг очилиш маросими чинакам спорт байрамига айланди. Ўзбекистон мадҳияси янградди, байроғимиз самога мағрур бўй чўзди. Полвонлар беллашувида аксарият вилоятларнинг вакиллари иштирок этдилар. Дастлабки мусобақалар мезбонлар устунлигида ўтди. 60 килограммгача вазн бўлган вазндаги Норқул Очиловнинг қўли баланд келди. 66 килограммгача тоифадаги қизиқарли олишувда Одил Исматов мусобақага пухта ҳозирлик кўрганлигини исбот қила билди. Йиғилганлар ажойиб маҳорат намойиш қила олган Хайрулла Нарзуллаевни ҳам қизғин олқишладилар.

Табиийки, спорт сурхондарёлик полвонларни ниҳоятда қизиқиш билан кузатдилар. Боиси, воҳанинг мард ўғлонлари нуфузли мусобақаларда ҳамиша ўзларини кўрсатиб келишган. Кутилганидек, термизлик Олим полвон Худойқулов барча рақибларини доғда қолдирди. Умуман юздан ортиқ полвонлар катта синовдан ўтдилар.

Сўнгги кундаги энг кучли полвонлар беллашуви барчанинг ёдида узоқ вақт қолади. Ишқибозлар меҳрини қозонган қорақалпоғистонлик Муродбой Болтаниёзов энг кучли рақибларини енгиб ҳал қилувчи босқичда Самарқанд вилоятидан келган умидли спортчи Темир Саломов билан куч синашди. Омад Муродбой полвонга кулиб боқди. У турнир ғолиби бўлди. Юз килограммлик курашчилар мусобақасида самарқандлик Михаил Соколовнинг устунлиги яққол сезилиб турди. У финалда Овул Остонов (Бухоро)ни ажойиб усулда енгди.

Оғир вазнлилар ўртасидаги баҳслар ҳамиша қизиқарли кечади. Унда бухоролик машҳур полвон Самад Рустамовга тенг келадиган топилмади. Шундан сўнг мусобақанинг мутлақ чемпиони бўлиш учун 20 нафардан ортиқ полвон ўзаро куч синашди. Омад дегани бор гап. Кўпчиликнинг олқишлари остида Бухоро фахри Самад Рустамов бирин-кетин рақибларини ишончли тарзда енгишга муваффақ бўлди ҳамда турнирнинг мутлақ чемпиони бўлишга эришди.

Шу тариқа Бухорода ўтказилган унутилмас беллашувларда умум команда ҳисобида мезбонлар ғолиб деб топилдилар. Кейинги ўринлар Самарқанд ва Сурхондарё спортчиларига насиб этди. Тошкентлик Э.Тангрибердиев беллашувларнинг энг ёш спортчиси деб эътироф этилди. Урганчлик Т.Бобожонов ҳам энг маҳоратли курашчилар рўйхатидан жой олди. Жиззахлик полвон Р.Бекбўтаевга ғалабага бўлган ишонч соврини топширилди.

Ғолиб спортчилар ва совриндорларга мукофотларни, эсдалик совғаларини Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси жисмоний тарбия ва спорт жамияти бошқаруви раисининг ўринбосари Баҳодир Тожиев топширди. Турли ташкилотлар, корхоналар, муассасалар томонидан таъсис этилган совғалар ҳам ўз эгаларини топди.

Бухорода ўтказилган бу ажойиб турнир энг иқтидорли полвонларимизни аниқлаб олишда беқиёс рол ўйнади.

Усмон НАВРЎЗ,
«Ишонч» мухбири.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Ислом Каримов: МИЛЛАТ ҚУДРАТИ ҲАМЖИҲАТЛИКДА

Ўтган йил мобайнида Молия вазирлигининг вилоят Назорат-тафтиш бошқармаси томонидан 35О та бюджет ташкилотларида текшириш ўтказилди. Бу ташкилотларнинг ярмидан кўпида 16 миллион сўм маблағ ғайриқонуний равишда сарф қилингани аниқланиб, 84 нафар моддий жавобгар шахс устидан тафтиш ҳужжатлари тузилди ва маъмурий органларга топширилди.

Бюджет маблағларини сарфлашда соғлиқни сақлаш, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш, қишлоқ инфраструктурасини ривожлантириш каби устувор йўналишларни биринчи навбатда таъминлаш ўрнига маблағлар бошқа соҳаларга ишлатиб юборилган.

Вилоят ҳокимининг фармойиши билан вилоят ички ишлар бошқармасига, вилоят ҳокимлиги котибияти мудирига ва бошқа бир қатор ташкилотларга бюджет ҳисобидан 21 миллион сўмлик 15 дона енгил автомашина олиб берилган. Янгибозор туманида эса ҳокимлик биноси таъмири учун кўзда тутилганидан 5 марта кўп маблағ сарфланган.

Хонқа тумани ҳокимлиги ихтиёрида 7 та турли русумдаги автомашина бўлишига қарамасдан, туман ҳокими /К.Ортиқов/ салкам тўрт миллион сўм бюджет маблағи ҳисобига чет элда ишлаб чиқарилган «жип» русумли хизмат автомашинаси сотиб олган. Бу қанақа бойваччалик?

Вилоятдаги нодавлат мулк шаклига мансуб ташкилотларни, кичик ва ўрта бизнес соҳаларини ривожлантиришга эътиборсизлик билан ёндашиш оқибатида охирги икки йил давомида минг ортиқ ана шундай корхоналарнинг фаолияти тўхтаб қолган. Қолганларининг ҳам ҳозирги пайтда фақат 58 фоизи фаолият кўрсатмоқда.

Вилоятдаги давлат мулкига эга бўлган 175 та ҳиссадорлик жамиятларининг 45 таси бирор сўмлик ҳам акция сотмаган. Айрим туманларда «кимошди» савдолари ташкил этиш қониқарсиз аҳволда. Хонқа, Ҳазорасп, Урганч, Шовот, Янгиариқ туманларида ўтган йили бирон марта ҳам «кимошди» савдолари ўтказилмаган.

Соғлиқни сақлаш, маориф соҳаларидаги вазият ҳам ачинарли аҳволда. Мактабларнинг 96 таси мосланштирилган бинода жойлашган, 13 та мактаб биноси авария ҳолатида. Мактабларда турли фанлар бўйича 6ОО дан ортиқ ўқитувчи етишмайди. 2ОО та мактаб тоза ичимлик суви билан таъминланмаган, 112 тасида спорт заллари, 31О тасида эса компьютер синфлари йўқ.

Бундай аҳволда Кадрлар тайёрлаш бўйича миллий дастур вилоятда қандай қилиб амалга оширилади?

Мен бир ҳақиқатни ҳар доим таъкидлайман: бизнинг келажагимиз, энг катта ишончимиз, мадад-таянчимиз - бу ўсиб келаётган ёш авлоддир. Мен ўз тақдиримни ҳам, мамлакатимиз ва мустақиллигимиз тақдири ва келажагини ҳам ана шу ёшлар қиёфасида, уларнинг пок қалби, эркин тафаккури, мустаҳкам иродаси ва дунёқарашида кўраман, деб қайта-қайта айтганман.

Наҳотки вилоят раҳбарлари ана шу сўзлар маъносини англамасалар, деди Ислом Каримов. Қани уларда ёшлар тарбиясига эътибор? Эртанги кунни, келажакни кимларга қўлига топширасизлар? Қани, айтинглар-чи, нимани ўйлаяпсизлар ўзи?

Вилоятнинг Урганч, Янгибозор, Қўшкўпир туманларидаги баъзи қишлоқ врачлик амбулаторияларида бирорта ҳам малакали врач ишламайди. Тиббий муассасаларни зарур дори-дармонлар билан таъминлаш ҳам ёмон аҳволда. Болалар орасидаги тиббий профилактика ишлари аҳволи қониқарсиз ҳолатда.

Аҳолининг 35 фоизи, жумладан, қишлоқ аҳолисининг 4О фоизи тоза ичимлик суви билан таъминланмагани бу соҳада олиб борилаётган ишларнинг қониқарсиз ташкил этилганидан далолат беради. Ҳар бир туман, ташкилот, хўжалик раҳбарлари ҳанузгача бу соҳаларда қуруқ ваъдалардан нарига ўтмаяптилар.

Аҳолини иш билан таъминлаш, қўшимча ишчи ўринлари очиш масалалари ҳам эътибордан четда қолмоқда. Вилоят аҳолиси йилига 24 минг кишига кўпайиб бораётганини эътиборга олсак, яқин кунларда ишсизлик вилоятда энг катта масалаларидан бирига айланиши мумкин.

Аҳолининг барча қатламларида мафкуравий, маданий-маърифий, тарбиявий ишларни изчил равишда олиб бориш - бу замон талабидир.

Мен яна бир бор такрорлайман: **мафкура ҳар қандай жамият-ҳаётида зарур, дея таъкидлади давлатимиз раҳбари, чунки-мафкура бўлмаса одам, жамият, давлат йўлини йўқотиши муқаррар.**

-Қаердаки мафкуравий бўшлиқ вужудга келса, ўша ерда бегона мафкура ҳукмронлик қилиши ҳам табиий.

Энг даҳшатли нарса - бу фикр қарамлиги, тафаккур қуллигидир. Агар оддий қилиб айтадиган бўлсак, халқимизнинг «Ёғочнинг бўшини қурт ейди», деган бир мақолини эслайлик. Худди шу каби маънавияти қашшоқ, ўзининг мустақил дунёқарашига, фикрига эга бўлмаган одамга ҳам қандай маккор ўз таъсирини ўтказа олади. **Биз, ота-оналар, жамоатчилик бўлмаган жойларда бегона, хасад ва ёвуз кўз билан қаровчи кучлар пайдо бўлиши муқаррар.**

Бу сўзларнинг исботи ўтган йили Наманганда бўлиб ўтган, шу йилнинг 16 февралида Тошкентда содир бўлган мудҳиш воқеаларда яққол кўринади.

Ёшлар - бамисоли навниҳол, агар уларни тўғри ўстириб, парваришлаб вояга етказмасак, иймонсиз, ватанфуруш, ғаламис кимсалар уларни йўлдан оздиради. Бу кимсаларнинг кимлигини, уларнинг ғаразли мақсадларини ёшларга, бутун халқимизга тушунтириш раҳбарларнинг, фаолларнинг, кенг жамоатчиликнинг, қолаверса, ўзини мустақил Ўзбекистон фуқароси, деб ҳисоблайдиган ҳар бир кишининг вазифаси, бурчи эмасми?

Очиғини айтиш керакки, вилоятда бу соҳада олиб борилаётган ишлар талабга жавоб бермайди. Аксарият маданият уйлари, кутубхоналар ишламайди. Улар давлатимиз ижтимоий-иқтисодий, ички ва ташқи сиёсатига оид китоблар, рисолалар, матбуот нашрлари билан таъминланмаган.

Вилоят газеталарида кундалик ҳаётимизда учрайдиган камчиликларни фош этишга, ўқувсиз, лоқайд раҳбарларни танқид қилишга доир ва ёшлар тарбиясига бағишланган материаллар деярли учрамайди.

Вилоят телевидениесида ҳам одамларни қизиқтирадиган, улар диққатини жалб этадиган танқидий ва муаммоли кўрсатувлар йўқ. Вилоят телевидениеси бунинг ўрнига кўпроқ чет эл кинофильмларини ёки хонандаларнинг 55 ёшга кирганини «таранум» этувчи кўрсатувларни намойиш қилиш билан овора.

Наҳотки бутун дунё тан олган Муҳаммад Мусо ал-Хоразмий, Абу Райҳон Беруний, Замахшарий каби буюк алломаларимиз яшаб ўтган Хоразм заминида аҳвол шундай бўлса?!

Энг ачинарлиси, мафкура соҳасида йўл қўйилган камчиликлар, муаммоларга юзаки қараш, ёшлар тарбияси ва уларнинг тақдирига бефарқ муносабатда бўлиш ёшлар орасида экстремистик диний оқимларга берилиш, гиёҳвандлик, турли жиноятлар содир этилишига олиб келмоқда.

Вилоятда турли диний экстремизм оқимига мансуб шахслар пайдо бўлиб, улар томонидан жиноятлар содир этилмоқда. Бундай сохта, хилма-хил ниқоб остида пайдо бўлаётган оқимлар бизнинг аҳолимиз, асосан ҳали иймон-эътиқоди мустаҳкам бўлмаган ёшларимиз - фарзандларимиз, оилаларимиз бошига катта бало бўлиб тушмоқда.

Шу муносабат билан яқин тарихимизни эслаб, таҳлил қиладиган бўлсак, ажиб бир ҳолатга дуч келамиз. Барчамизга маълум: ҳар қандай жамиятда, ҳар қайси мамлакатда текинхўр, ишёқмас, таъмагир, босқинчи, товламачи кимсалар учраб туради. Афсуски, бу ноxуш ҳолат мажудлигини дунёда ҳеч ким, ҳеч бир халқ ёки жамият инкор этолмайди.

Биров ҳалол меҳнати, пешона тери билан рўзғор тебратади, бола-чақа боқади. Чунки бундай одамларнинг қалбида иймони, диёнати, ор-номуси, охиратдан қўрқиш туйғуси бор, иродаси мустаҳкам. Аммо нопок йўллар билан, кимнингдир ризқини қийиб, одамларни қақшатиб бойлик орттиришни ўзига касб қилиб олган қабиҳ ниятли кимсалар ҳам борки, улар учун бундай муқаддас тушунчалар мутлақо бегона.

Ёдингизда бўлса, 8О-йилларнинг охирида ва 9О-йилларнинг бошида беқарорлик, бошбошдоқлик авж олган бир даврда ҳар хил муттаҳамлар сиёсат майдонига чиқиб қолди. Сув лойқаланганда кўпик юзага чиққанидек, саёз фикрли, кибр-ҳаво кайфиятига берилган, енгил-елпи йўл билан сохта обрў орттиришни кўзлага шуҳратпараст одамларнинг аслида ким бўлганини бугун халқимиз яхши билади. Бу ҳаракатлар бебош тўлқин каби дарёнинг чағир қирғоқларига урилиб, беиз ўтиб кетди. Чунки уларнинг мақсади фақат бузиш, емириш, бақириқ-чақириқ, шовқин-сурон солишдан иборат бўлгани учун меҳнаткаш, андишали, бағрикенг халқимизни йўлдан оздира олмади.

Фалакнинг гардишини қарангки, ўз мақсадига етолмаган, йиқилса ҳам курашга тўймайдиган, кеча демократ телпагини кийиб юрган бу кимсалар бугун экстремистик ваҳҳобийлик оқими билан бирлашмоқда.

Шундан кейин бу мунофиқ шахсларнинг на демократлигига, на диндорлигига ишониб бўладими?! Ҳамма гап шундаки, шакл бошқача-ю, мақсад ўша-ўша, яъни қандай қилиб бўлса ҳам амалга, мансабга эришиш! Ва ўз нопок мақсадларига эришиш учун барча ёвуз ниятлардан ҳам қайтмаслик.

Агар биз озгина бўлсада бепарволикка йўл қўйсак, бундай ёвуз интилишларнинг вақтида пайини қирқмасак, бу бало-қазо халқимиз бошига кўп-кўп кулфатлар келтириши мумкин, деди Президент. Февраль воқеалари бу фикрни тасдиқлаб турибди. Нима, «тоза ислом», «ислом софлиги учун» деган сохта шиорларни ниқоб қилиб олган бу кимсалар дини ислом макони бўлган юртимизда, дунёга Имом Бухорий, Имом Термизий, Баҳоуддин Нақшбанд каби буюк уламоларни берган халқимизга мусулмончиликни ўргатмоқчими?! Бундай даъволарни эшитганда, беихтиёр «Астағфуруллоҳ!» дегинг келади.

Аслида асрлар давомида дини исломни ким-кимга ўргатиб келган? Мана шу муқаддас Хоразм заминидан етишиб чиққан улуғ аждодимиз Маҳмуд аз-Замахшарий дин равнақи йўлидаги беқиёс хизматлари учун **«Жоруллоҳ»**- яъни **«Оллоҳнинг қўшниси»** деган-юксак мақомга сазовор бўлган. У яратган «Ал-Муфассал» китоби араб тилининг грамматикасига асос этиб олинган ва араб дунёсида унга ҳозиргача амал қилинади. Шу боис араб мутафаккирларидан бири: **«Оламдаги барча қишлоқлар жамланиб, Хоразмнинг биргина Замахшар қишлоғига фидо бўлса арзийди. Чунки бу қишлоқ минг йилларда бир марта дунёга келиши мумкин бўлган буюк аз-Замахшарийдек машҳур алломанинг ватанидир»,** деганида тўла ҳақлидир. Шундай буюк зотнинг авлодларига муқаддас эътиқодимизга ёт бўлган турли зарарли, заҳарли таъсирларга берилиш ярашадими?

Энг ачинарли томони шундаки, ўз орамиздан чиққан бу кимсаларнинг орқасида катта маблағга эга бўлган, бизнинг юртимизни ўз таъсирига тобе этмоқчи бўлган сиёсий кучлар турибди. Кечагина ўзини ҳақиқий, тоза демократ, деб атаган, динга ҳам, худога ҳам ишонмаган, ҳаром-ҳариш йўлда юрган, манфаатпарастлик ва мансабпарастлик касалига мубтало бўлган кимсалар ўша ёвуз кучларнинг қўлида қўғирчоқ бўлиб, ўз Ватанига хиёнат қилмоқда. Бугун улар ўзаро бирлашиб, диний ақидапарастлик, «тоза ислом» ниқобига, либосига ўралиб, эътиқоди мустаҳкам бўлмаган баъзи ёшларни йўлдан оздирмоқдалар. Ҳар қанча афсус билан айтмайлик, бу аччиқ ҳақиқатдан кўз юмиб бўлмайди.

Бундай «доҳий»ларнинг таъсири гирдобига тушаётган кимсалар ҳар қандай жиноят, ёвузликдан ўзини тиймайди.

Биргина мисол келтирайлик. Ўзини ваҳҳобий деб юрган Урганч шаҳридаги 3-мактаб ўқитувчиси /бундай кимсаларни ўқитувчи дейишга ҳам тил бормайди!/ С.Аллаёров уюшган жиноий гуруҳ сафида 1998 йил 4 декабрь куни Тошкент вилоятининг Паркент туманида фуқаро А.Мамадхўжаевнинг уйига қилинган босқинчиликда иштирок этиб, қотиллик содир этган. 18 декабрь куни эса Ҳазорасп темир йўл бекатида милиция ходимларига ўқ узиб, улардан бирининг ўлимига сабаб бўлган. Мана сизга бу шахсларнинг ҳақиқий башараси.

Мана шундай йўл билан қанчадан-қанча ёшларнинг ҳаётини хазон қилган, уларни йўлдан урган, оғир жиноятларга етаклаган кўпорувчилар ва уларнинг чет элларда ватангадо бўлиб юрган «доҳийлари» халқимиз, миллатимиз олдида ўз кирдикорлари учун жавоб бериши керакми, йўқми?! Албатта, улар ўз жиноий қилмишлари учун қонун олдида жавоб беришлари муқаррар.

Халқимизнинг, жамоатчилигимизнинг 16 феврал воқеаларига муносабати хусусида тўхталар экан, Президентимиз Ислом Каримов шундай деди: Куни кеча «Халқ сўзи» газетасида чоп этилган бир мақолага кўзим тушди. Мақола муаллифи, Боёвут туманидаги қишлоқ мактабининг тил ва адабиёт ўқитувчиси Муҳаббат Ўрозова шундай деб ёзади:

«16 феврал воқеаларини таҳлил қиларканман, ҳамиша хаёлимга бир гап келади. Хунрезлик ижрочилари шунчаки нотавон ва разил югурдаклардир. Уларнинг ортида ватанида қадр топмаган ва қадр топиши гумон бўлган ватанфурушлар турибди. Бу ватанфурушларнинг-ҳам ҳомийлари бор. Бу ҳомийлар итга суяк ташлагандай ватангадолар олдига суяк ташлаб, ўз ноғораларига ўйнатиш пайида-бўлган кимсалардир».

Мана сизларга оддий бир ўзбек аёлининг жуда лўнда ва тўғри фикри. Миллион-миллион юртдошларимизнинг дилидаги гапларни ифода этувчи фикр.

Муаллима ватанфурушларга қарата: **«Менинг ҳар бир ҳамқишлоғим эрта тонгда Оллоҳдан юртга тинчлик, фаровонлик тилар экан, сизларнинг маълум ва номаълум қиёфаларингизни кўз олдиларига келтиришиб, номингизга лаънатлар ёғдираётганини айтиб қўйишни ўз бурчим деб биламан»**, деб ёзади.

-Келинглар, биродарлар, барчамиз ана шу муаллима аёлга қўшилиб, ўша машъум воқеаларнинг қайтарилмас тарих бўлиб қолишини Оллоҳдан сўрайлик.

Энди икки оғиз сўз вилоят ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг фаолияти ҳақида. Шуни таъкидлаб ўтиш керакки, уларнинг ишлари бугунги кун талабларига жавоб бермайди. Вилоятда уюшган жиноятчилик, ўта оғир ва қасддан содир этилган жиноятлар сони ошиб бормоқда.

Айниқса, қонунни муҳофаза қилувчи идоралар ходимларининг жиноятга қўл уриши - бу мутлақо кечириб бўлмайдиган ҳол. Афсуски, вилоятда ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимларининг бундай қилмишларига ҳанузгача чек қўйилмаяпти.

Ўтган йилда вилоят ички ишлар бошқармасининг 8 нафар, солиқ бошқармасининг 3 нафар ва божхона бошқармасининг 5 нафар ходими жиноий жавобгарликка тортилган. Бу кимсаларнинг аксарияти мансабини суиистеъмол қилиш ва таъмагирлик билан боғлиқ жиноятлар содир этган. Жумладан, Питнак шаҳар ички ишлар бошқармаси ходими милиция капитани Т.Мадримов 3ОО минг сўмга гиёҳванд модда сотаётган пайтида қўлга олинган. Унинг уйидан 26 килограмм афюн топилган. Гурлан тумани давлат солиқ инспекциясининг инспектори Б.Умаров «Комплекс-Гурлан» масъулияти чекланган жамият таъсисчиси К.Собировдан 15О минг сўм пора тариқасида олган, божхона инспектори Б.Абдуллаев ва Р.Бобожоновлар 1998 йилнинг 21 октябрь куни «Тошкент-Волгоград» поездида йўловчилардан юкларни божхона кўригидан ўтказмаслик эвазига 6 минг сўм пора олаётган пайтида ушланиб, ҳибсга олинган. Бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин.

Юртимизда, жумладан, Хоразм воҳасида яшаётган одамларнинг тақдирини ҳал қилишда, уларнинг орзу-умидлари рўёбга чиқишида раҳбарларнинг ўрни ва таъсири беқиёс, дея таъкидлади Президент. Бизнинг ижтимоий-маънавий ҳаётимизда раҳбарнинг масъулияти, нафақат масъулияти, балки раҳбарнинг фидойилиги, нафақат фидойилиги, балки раҳбарнинг инсоний фазилатлари алоҳида аҳамиятга эга. Лекин барча раҳбарлар ҳам шу масъулиятни, халқ билдирган шу ишончни етарли даражада ҳис этяпти, деб бўладими?

Хоразм аҳлининг ажойиб шеваси, бетакрор санъати, ўзига хос ва ўзига мос хусусиятларидан иборат бўлган, бир сўз билан айтганда, ўзига ғоят ярашадиган хоразмча бир муҳити бор.Бошқалар бунга катта ҳавас билан қарайди.

Мана, олайлик, сизларнинг «ёшулли» деган бир сўзингиз бор. Содда қилиб ифодаласак, бу «ёши улуғ» дегани. Лекин унинг заминида теран бир маъно мужассамлигини, менимча, ҳамма ҳам тўлиқ тушунмайди. Бу сўз ёшидан қатъий назар, эл-юрт ҳурматини қозонган, ҳалол, иймон-инсофли кишиларга нисбатан айтилади.

«Ёшулли» деган эҳтиромга сазовар бўлган одам шу номга- муносиб бўлишга интилади, ўзида катта масъулият сезиб яшайди. Халқ бу сўзни кўпроқ раҳбарларга нисбат бериб ишлатади. Шундай экан, чинакам ёшулли бўлмоқни орзу қиладиган ҳар бир раҳбар адолат, қатъият, фидойилик, билимдонлик, ташкилотчилик мезонларига амал қилиб яшаши ва ишлаши зарур.

Бизнинг халқимизга хос бўлган улуғ бир хусусият борки, ўзбек миллатига мансуб одам ўз ҳаётини ватандан айри ҳолда асло тасаввур этолмайди, деди Йўлбошчимиз. Ўзбек тақдир тақозоси билан бошқа мамлакатларда, айтайлик, Саудия Арабистони, Афғонистон, Туркия ёки Америкада истиқомат қилса ҳам, қалбида Ватан соғинчи, Ватан ҳасрати абадий яшайди.

Чет элдаги ватандошларимиз билан учрашганда мен уларнинг кўзида, сўзида бу ҳолатни кўп бор сезганман. Шунинг учун ҳам агар биров менга, туғилган юртидан чиқиб кетиб, ёт элларда ўзини чинакам бахтли деб ҳисоблайдиган бирорта хоразмлик бор деса, мен бу гапга асло ишонмайман. Хоразм халқ қўшиқларининг бирида: **«Ёт элларнинг боғи билан боғчаси, Хоразмнинг янтоғича-кўринмас»,** деган сўзларнинг борлиги ҳам шу фикрни тасдиқлайди.

Мен Хоразмни аҳил бир оила деб биламан. Хонадоннинг ҳар бир аъзоси оиланинг доимий диққат-эътиборида бўлганидек, Хоразмда яшайдиган ҳеч бир одам ўз юриш-туришини, хатти-ҳаракатини эл кўзидан яширолмайди. Ҳаммаси ойнадагидек яққол кўриниб туради.

Чунки Хоразм аҳлига хос бетакрор ғурур туйғуси бор. Хоразмликлар ўз заминига шундай қизғин меҳр қўйганки, кимда-ким ножўя ишлари билан бу эл шаънига доғ туширмоқчи бўлса, бу ерда яшайдиган ҳар бир инсон юрт эгаси, юрт оғаси сифатида ўзида катта масъулият сезади.

Шу нуқтаи назардан қараганда, раҳбарларнинг фаолияти, уларнинг хусусиятлари ҳамиша эл назарида бўлади. **Ҳурматли ҳокимлар, раҳбарлар, шуни унутмангки, сизларни рентген каби-текширадиган, ишларингизга ҳаққоний ва одил баҳо берадиган мезон шу юртда яшайдиган одамларнинг кўзи, фикри, улар чиқарадиган-хулосадир.**

Бу юрт аҳлида андиша кучли, улар мулойим гапиради, бетгачопарлик қилмайди, лекин ҳар бир одамнинг раҳбар ҳақида ўз фикри, ўз баҳо ва хулосаси албатта бўлади.

Шунинг учун мен минг бор афсусланиб, куюниб, барака топкур раҳбарлар, сизлар учун айтмоқчиман: модомики, шундай экан, ўзингизга қараб юрсангиз бўлмайдими? Нафс балосидан, унинг гирдобига тушиб қолишдан ўзингизни тиймайсизларми?

Ахир, бу ўткинчи дунёда фақат яхши ном қолдириш, ҳалол меҳнат туфайли қозонган обрў-эътибор билан фарзандлар хотирасида қолиш ҳар бир инсон учун шараф эмасми?

Афсуски, бугунги мажлисда мен мана шу аччиқ, оғир гапларни сизларга яна такроран айтишга мажбурман, деди Ислом Каримов. Кўпчиликка бошчилик қилиш, етакчи бўлиш - бу ғоят масъулиятли, оғир иш. Амалга оширилаётган ишлар, ислоҳотлар жараёни, маънавий-ахлоқий муҳитнинг соғломлиги албатта, авваламбор биринчи раҳбарга, унинг ақл-идроки, виждони, билим ва маҳоратига боғлиқ.

Бугун шуни катта таассуф билан айтишим керакки, вилоят ҳокими Искандар Юсупов кўпгина ижобий ишлар қилгани билан бир қаторда, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш масаласида ўзини йўқотиб қўйгани, атрофидаги яқинлари, ошна-оғайнилари, таниш-билишлари таъсирига тушгани, айниқса, кечириб бўлмайдиган ҳолдир.

Лекин бугун гап фақат Искандар Юсупов ҳақида бораётгани йўқ. Буни яхши билиб қўйинглар. Гап вилоятдаги ижтимоий вазият, маънавий-ахлоқий муҳит ҳақида кетяпти. Вилоятдаги ҳокимларнинг, катта-кичик раҳбарларнинг обрўси ҳақида кетяпти. Ва шу раҳбарларга одамларнинг муносабати, ишончи, кишиларнинг шу камчиликлар туфайли вужудга келган кайфияти ҳақида кетяпти.

Адолат бузилдими, раҳбар ўзининг устидан назоратни йўқотдими, атрофини қариндош-уруғи, таниш-билишлари ўраб олдими, оёғи ердан узилдими, иймон-иродаси сусайдими - билингки, вилоятда ёки туманда муҳит бузилади. Одамларнинг бир-бирига ишончи йўқолади, мишмишлар, шу билан бирга, ҳар хил уйдирмалар ҳам кучайиб кетади.

Энг ёмони шундаки, иш ўрнига гуруҳбозлик, шикоятбозлик, ўзаро зиддият ва низолардан иборат носоғлом вазият вужудга келади, меҳнат самараси йўқолади. Бундай кайфият бир тумандан бутун вилоятга тарқалади, ишимизга, ҳаётимизга, ривожланишимизга халақит берадиган тўсиққа айланиб қолади.

Бугун биз бундай ноxуш оқибатларга сабаб бўлиши мумкин бўлган бу ҳолатнинг олдини олиш, вилоятдаги ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштириш мақсадида тегишли чора ва ташкилий масалаларни кўриб, зарур қарорларни қабул қилишимиз керак.

Хоразм тарихи инсоният ҳаётининг энг қадим даврлари маданиятини, маърифатини ўзида мужассам этган, деди давлатимиз раҳбари пировардида. Бу муқаддас замин тарихини биз 27ОО йилдан зиёд деб биламиз. Энг мўътабар қадимги қўлёзмамиз «Авесто» мана шу ўлкада яратилгани ҳам буни яна бир бор тасдиқлайди.

Бу йил биз Хоразм заминининг машҳур симолари - мардлик ва ватанпарварлик тимсоли Жалолиддин Мангубердининг 8ОО йиллик юбилейи, адабиётимизнинг ёркин намояндаларидан бири, буюк шоир ва таржимон, тарихчи аллома Муҳаммад Ризо Огаҳийнинг 19О йиллик таваллуд тўйларини нафақат Хоразмда, балки бутун мамлакатимизда кенг нишонлаймиз, иншооллоҳ.

Ишончим комилки, ана шундай бой тарихнинг, маданиятнинг, деҳқончилик илмининг муносиб ворислари бўлган сиз, азиз хоразмликлар, бугунги йиғилишдан тўғри хулосалар чиқариб оласизлар. Мавжуд имкониятлардан оқилона фойдаланиб, ижтимоий-иқтисодий соҳаларда кескин ўзгаришларга замин яратиб, Хоразм вилоятининг обрў-эътиборини кўтаришга, унинг мамлакатимизда олиб борилаётган ислоҳотлар ва янгиланиш жараёнида муносиб ўрин олишига ўз ҳиссангизни қўшасизлар.

Эл соғлиги-юрт бойлиги

МАҲАЛЛАДА ШИФО МАСКАНИ

Бухоро шаҳридаги «Шодлик» маҳалласида олти ярим мингга яқин киши яшайди. Яқинда бу ерда 3-сон поликлиника қошида шифокорлик пункти очилди. У икки сменада ишлайди. Физиотерапия, муолажа ва лаборатория хоналари замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган, тажрибали, жонкуяр педиатр, терапевтлар беморлар хизматида. Бундан ташқари 400 нафардан ортиқ ногиронларга мунтазам қаров ташкил этилди.

Айниқса, аёллар соғлигига эътибор қаратилмоқда. Улар ҳафтада уч марта туман марказий шифохонасидан келган акушер-гинекологдан тиббий маслаҳатлар олишлари мумкин.

— Тиббиётни аҳоли яшаш жойига яқинлаштириш, бу албатта яхши. Халқимизнинг соғлиги буюк неъмат,- деди шифо маскани очилишида иштирок этган шаҳар ҳокими Карим Камолов. - Режаларимиз кўп. Яқинда стоматология марказини очиш ва мана шундай поликлиникалардан иккитасини топшириш ниятидамиз.

Қ.ШОКИРОВ,
Д.ЖОЗИЛОВ.

«Ишонч» ёрдам берди

ЎН ЕТТИ ЙИЛДА УНДИРИЛГАН ТОВОН

Йўлдош ака айни куч-кувватга тўлган 35 ёшида машинада пахта тераётиб бахтсиз ҳодисага учради. Бахти бор экан, тирик қолди. Касаба уюшмаси меҳнат хавфсизлиги нозири бу ҳодисани изчил текширувдан ўтказгач далолатнома ёзиб бир нусхасини унинг турмуш ўртоғига топширди.

Йўлдош ака болаларининг бахтига соғая бошлади. Аста-секин оёққа турди. Унга II гуруҳ ногиронлиги нафақаси тайинланди. Шу зайлда турмуш ўз йўлида давом этаверди. У меҳнат қилган ва соғлиғини йўқотган хўжалик раҳбарлари ҳам унга товон пули тўлаш кераклиги тўғрисида «чурқ» этиб оғиз очмадилар. Эрининг ғам-ташвишлари билан овора бўлиб юрган аёли ҳам меҳнат хавфсизлиги нозири бериб кетган ва сандиққа яшириб қўйган далолатномани унутди. Далолатнома ёзган нозир бошқа ишга ўтиб кетди.

Орадан ўн олти йил ўтгач Йўлдош акага кимдир саломатликка етказилган зарар учун товон пули нега олмайсиз, дейди. Ўтган вақт давомида айрим туманлар тугатилган, айримларининг номлари ўзгарган эди. Хуллас, ўз ҳақ-ҳуқуқини ажратиб ололмаган Йўлдош Турсунов «Ишонч» газетасига шикоят хати йўллайди. Таҳририят текшириб чора кўриш учун хатни Жиззах вилояти касаба уюшмалари Кенгашига жўнатди. Кенгаш бу ишни атрофлича ўрганиб чиқиб, судда Йўлдош Турсуновнинг ҳақ - ҳуқуқини талаб қилиб олиш учун зарур ҳужжатларни тўплади. Унга Ҳамза номли, «Чимқўрғон» жамоа хўжаликларидаги меҳнат ҳақлари ҳужжати илова қилинди.

Иккинчи гуруҳ ногиронининг ўзи бу ҳужжатларни тўплаши қанчалик қийинлигини бир кўз олдингизга келтиринг. Шунинг учун ҳам касаба уюшма ходими бу ишни ўз зиммасига олди. Югуриб - елди. Охир-оқибат зарур ҳужжатлар тўплангач, судга топширилди. Энди икки оғиз Йўлдош аканинг бизга ёзган хатидан кўчирма келтирамиз:

«Мен ҳақиқат борлигига ишондим. Касаба уюшмалари меҳнаткашнинг ҳақиқий ғамхўри. Шу йил 19 феврал куни Зафаробод туман суди 27054 сўм миқдорида товон пулини хўжаликдан ундириб жўнатди».

Аммо, шу ўринда яна бир ҳақсизликдан ёқа ушлаб қоласан киши!.. Шунча йиллардан кейин, энди оғзим ошга етди деганда, айбдор томон тўлаши лозим бўлган пул жўнатмаси харажати учун деб почтадагилар 2495 сўмни товон пулидан чегириб қолишди. Ҳайриятки, Зафаробод туман суд ижрочиси унинг ўксик қалбини кўтариб, ҳеч бир почта харажатисиз пулни олаверасиз, деб таскин бериб, мушкулини осон қилди.

Ниҳоясида шуни айтиб қўймоқчимизки эртами, кечми адолат ҳақ топади. Муҳими юртимизда инсон фаровонлиги учун катта ишлар қилинмоқда. Зеро, биз ҳуқуқий демократик давлат қуриш йўлидан бормоқдамиз. Бунга Йўлдош аканинг хатидаги қуйидаги сўзлар ҳам яққол мисолдир.

«Мен оддий бир фуқаро, II гуруҳ ногиронининг ҳақ-ҳуқуқини таъминлашда фидойилик кўрсатган барча инсонларга ташаккур билдираман. Адолат қарор топди, мен ўн етти йилдан кейин товон пулимни ундириб олдим. Гап пулда эмас, қадр - қимматда.

Мирза ҲАМДАМ
«Ишонч» мухбири.

Оллоҳ қалбимизда, юрагимизда

Қурбон ҳайити мусулмон оламининг, шу жумладан, мамлакатимиз аҳолисининг ҳам энг азиз байрамларидан биридир. Динимизда ҳам, умримизда ҳам бу байрамнинг мавқеи жуда баланд. Бу кунда қалблар севинчга тўлади, руҳан тўлишади, ўксик кўнгилларга шодлик етади, совға-саломлар ва тортиқлардан етим-есирларнинг, бева-бечораларнинг боши кўкка етади, зиёратчиларнинг ҳол-аҳвол сўрашларидан қариялар ва хасталарнинг диллари малҳам топади, йўқловлардан мусибатзада кишилар юпанч ва таскин ҳосил қиладилар. Ҳамма бир-бирини улуғ айём билан қутлайди, шундай кунларга етказгани учун Яратганга шукроналар, ҳамду-санолар айтади, келгуси ҳаёти учун руҳ ва мадад олади. Турмуш икир-чикирлари, англашилмовчиликлар, ўзаро бир-бирини тушунмасликлар, шунингдек, шайтони лаъин қутқуси ҳамда жаҳолатга берилишлар туфайли юз берган гина-кудуратлар ҳайит шарофати билан унутилади, одамлараро меҳр-муҳаббат, оқибат кучаяди. Қизалоқлар ҳайит намозига кетган боболари, оталари, акаларининг ҳайитлик олиб қайтишларини интиқиб кутишади, келинчаклар ҳамма ёқни саранжом-сариштa айлаб, кўча эшикларигача чиннидек қилиб, озодалаб қўядилар, аёллар байрам дастурхонини тузайдилар. Ҳамма янги, оҳорли либослар кияди. Одаму олам покликка бурканади. Қурби етган кишилар Аллоҳнинг ризолиги учун берган неъматларига шукрона тарзида қурбонлик қиладилар. Энг асосийси, мусулмонлардан Аллоҳ муяссар этганлари Маккаи мукаррамада энг улуғ ибодатни - ҳаж ибодатини адо этадилар. Каъбатуллоҳ, Арофат, Муздалифа ва Минода Аллоҳнинг ишқи ва Муҳаммад Мустафо саллолоҳу алайҳивассаламнинг севгиси билан ёнадилар.

Ушбу ҳайит арафасида Тошкентда яна бир қувончли воқеа юз берди. Пойтахтимизнинг Кўкча даҳасида жойлашган кўҳна осор-атиқалардан бири бўлмиш Шайх Зайниддин бобо мақбарасини таъмирлашга киришилди.

— Мақбарани таъмирлаш учун давлат ва жамоат ташкилотлари томонидан 23 миллион сўм маблағ сарфлаш мўлжалланмоқда,—дейди биз билан суҳбатда Шайх Зайниддин бобонинг қирқ тўртинчи авлоди, Ўзбекистон Республикасининг Санъат арбоби Музаффар Асадуллаев. — Таъмирлашда тошкентлик уста ва қурувчилар билан бирга бухorою қўқонлик усталар ҳам қатнашадилар. Бу савоб ишга саховатли юртдошларимиз ўз муносиб ҳиссаларини қўшадилар. Шу мақсадда Тошкент шаҳар Акмал Икромов туманида «Нуроний» жамғармаси бўлимининг ҳисоб рақами очилган. Савобталаб кишиларнинг сафи тобора ортиб бормоқда.

— Халқимизнинг ўтмиш моддий-маданий ёдгорликларидан бири бўлмиш Шайх Зайниддин бобо мақбараси асрлар давомида бир неча марта таъмирланган, — дейди Музаффар ака сўзида давом этиб. — 1865 йилги Тошкент зилзиласи пайтида мақбаранинг пештоқи қулаб тушган экан. 1922 йилгача бино шу аҳволда қаровсиз ётади. Раҳматли падари бузрукворимиз Асадуллахўжанинг каминага ҳикоя қилиб беришларича, Кўкча даҳалик Иброҳимҳожи Каримбой ўғлининг ҳиммати, ташаббуси билан 1922 йили мақбарани таъмирлашга киришилади. Бунинг учун аввало Кўкча Оқтепаси мавзесида махсус хумдон (ғишт заводи) қурилади. Ҳашар эълон қилинади — пиширилган ғиштлар от-аравада, замбилда ва қўлма-қўл қилиб мақбара олдига ташиб келтирилади. Шу тариқа мақбара таъмирланади, салобатли пештоқи қайта бунёд этилади.

Асли касби кўнчилик бўлган Иброҳимҳожи Каримбой ўғли ўз маблағи эвазига 1903 йили Тошкентнинг ҳозирги Эски Жўва бозори яқинида жойлашган Бедабозор маҳалласида улкан гумбаз-хонақоли ғиштин жоме масжид ва унга туташ йигирма дарсхона-ҳужрадан иборат мадраса қурдирган, шу бозорда жойлашган бир неча тижорат дўконларини мазкур масжид ва мадрасага вақф қилиб белгилаган. Бундан ташқари 1910 йили Шайх Зайниддин бобо масжидини таъмирлатган, шунингдек, масжид олдида айвон, қабристон ёнида шийпон ҳам қурдирган. Халқимиз ўтмишда ўтган, эзгу ишлар қилиб, ўзидан яхши ном қолдирган асл фарзандларини унутмайди.

1992 йили Тошкент шаҳар ҳокимияти чиқарган қарорга кўра I Оқилон ва II Оқилон маҳаллаларида жойлашган кўчага Иброҳимҳожи номи берилди.

Биз Музаффар аканинг фикрларига қўшиламиз.

Хўш, Шайх Зайниддин бобонинг шахсига ва ул зотнинг хотираси учун бунёд этилган мақбарага асрлар давомида кучли эътибор кўрсатилишининг боиси нимада? Ул зот тарихда ким бўлган?

— Бизнинг авлод-аждодларимиз Кўкча даҳасида Шайх Зайниддин бобо қабристонининг этакларида, мана 800 йилдан бери яшаб келмоқда, - дейди биз билан суҳбатда Шайх Зайниддин бобонинг 45-авлоди, фалсафа фанлари доктори, профессор Омонулла Файзуллаев. — Бобокалонимиз 1164 йили туғилиб, 1259 йили 95 ёшларида вафот этган эканлар. Шайх Зайниддин бободан бошлаб ота-боболаримнинг ҳаммалари шу қабристонга дафн этилган. Саййид Орифхўжа эшонгача бўлган эркак аждодларимнинг жасади шу мақбара ичига кўмилган, мақбара рўпарасида, кираверишдаги ўнг бурчакда ҳам аждодларимнинг қабри бор. Биз Шайх Зайниддин бобонинг авлодларимиз. Демак, кўҳна Туркистон, Ўзбекистон заминида таваллуд топган, униб-ўсган, камолотга етиб, ўзларидан илмий, ижодий, маданий бойлик қолдирган барча буюк зотларга маънавий ворислигимиз билан ифтихор қиламиз.

Хўш, Шайх Зайниддин бобонинг ўзлари ким? Нечук у зот шундай улуғ ҳурматга сазовор, у кишининг ижтимоий-тарихий хизматлари ва жамиятдаги ўрни қандай бўлган? Бу саволларга мазкур ҳужжатларнинг ўзи жавоб бера олади. «У — саййидларнинг улуғи ва шариф кишилрнинг кароматлиси ва буюгидир», «Орифларнинг қутби ва ишончли раҳнамоси жаноб Шайх Зайниддин Кўйи орифон».

Шайх Зайниддин бобо авлодларининг жамиятга қилган яхши хизматлари бор. Фикримизнинг тасдиғи учун бир-икки мисол келтирамиз. Машҳур шоир Саййид Ҳайбатуллоҳхўжа — мавлоно Хислат Шайх Зайниддин шажарасининг 43-авлодларидан биридир. Мавлоно Хислат асримизнинг бошларидаёқ шўх ғазаллари, қўшиқлари билан бутун Туркистонга донғи кетган, баёзлари чиққан. Тўйчи ҳофизлар билан ҳамкорлик қилган, жадидлар сафида маърифатчилик билан шуғулланган. Қўшиқлари ҳамон эфирга тез-тез бериб турилади, халқ ҳофизлари репертуаридан кенг ўрин олган.

Биз мазкур шажарага мансуб Ўзбекистон Фанлар Академиясининг академиги Жорулла Файзуллаев , ёзувчи, санъат арбоби Нажбулло Ҳабибуллаев, атоқли навоийшунос олим Ҳамид Сулаймон билан улар ҳаётликларида суҳбатлашган эдик. Ёдимизда улардан нурли хотиралар қолган, улар насл-насабли зотлар эдилар. Шайх Зайниддин бобонинг эндиликда марҳум авлодлари 43 поғонадан иборат. Шажарада ул зотнинг авлодларидан яна 3 поғонаси тилга олиб ўтилади. Ҳозир уч авлод ҳаёт, демак қарийб 1200 йил давомида 50 авлод яшаб ўтган.

Шажарада Шайх Зайниддин бобо 15-поғонани эгаллайди. Энг биринчи бобокалон Саййид Муҳаммад Султон Баҳриддин эса буюк бобомиз Муҳаммад Мусо ал-Хоразмийга замондош экан.

Тарбиянинг анъанавий ва замонавий турлари, усуллари кўп. Шулардан бири шажаравий тарбиядир. Бунда болаларга аждодларнинг кимлиги ёзма далил — шажара орқали эслатилиб, ўшалардек бўлишга даъват этилади.

Шўролар замонида шажаралар ҳақида гапириш мумкин эмасди. Чунки одамлар ўз аждодларини билмаслиги керак эди. Бир шоир таърифлаганидек, биз ўзимизни «номи йўқ, қашшоқ, гадо» дейишимиз шарт ҳисобланарди. Мустақиллик шарофати билан биз ҳам жаҳондаги бошқа илғор халқлар қаторида ўзлигимизни билишга, тарихимизни ўрганишга, аждодларимизнинг ақл-заковати билан фахрланишга, уларнинг дунё цивилизациясига салмоқли ҳисса қўшганликларини эътироф этишга мушарраф бўлдик.

Ҳа, қалбимизда фахр туйғуси. Юртбошимиз неча бор айтганларидек, аждодларимиз руҳини шод этсак, уларнинг бизга қолдирган маънавий мероси сиёсий заминимизни қудратли қилади.

Мавриди келиб қолди, яна бир саволга баҳоли қудрат жавоб бериб ўтамиз, бу савол ҳайит арафасида ва байрам кунларида кўпчиликни қизиқтирса керак. Хўш, нима учун одам муқаддас қадамжоларни зиёрат қилади? **Муқаддас китобларда ёзилишича, азиз авлиёлар ўтган ва улар дафн этилган жойларга Аллоҳ таолонинг нури ёғилиб туради, шу боис у ерлар муқаддас ҳисобланади, шу ерларда қилинган дуолар кўпроқ ижобат бўлади. Мақбарани зиёрат қилган киши у ерга дафн этилган зотдан эмас, ўн саккиз минг оламни яратган улуғ зот Аллоҳ таолодангина тилагини сўрамоғи жоиздир.**

Маълумки, шўролар замонида ҳайитлар эмин-эркин нишонланилмасди, анъанавий маросимлар яширинча, қўрқув ва таҳлика остида ўтказиларди. Эндиликда истиқлол ва Президентимиз Ислом Каримов Фармонлари шарофати билан Рамазон ва Қурбон ҳайитларининг биринчи кунлари дам олиш кунлари деб белгиланди, бу қутлуғ айёмлар умумхалқ байрамлари тарзида шоду хуррамлик билан нишонланмоқда. Бир ёзувчи ва тарихни ўрганувчи зиёли сифатида кузатишимизга кўра аён бўлдики, **эндиликда ҳайит кунлари нафақат мусулмонлар, балки улар сафида республикамизда яшовчи турли динга эътиқод қилувчи ва ҳеч бир динга эътиқод қилмовчи барча кишилар ҳордиқ чиқарадилар, мусулмон биродарлари билан биргаликда байрам қиладилар. Ҳайитларимиз эндиликда фуқаролараро бирлик, ҳамжиҳатлик, дўстлик ипларини мустаҳкамловчи байрамларга айланиб кетди.**

Абдуқаҳҳор ИБРОҲИМОВ.

ҚУТЛУҒ АЙЁМ

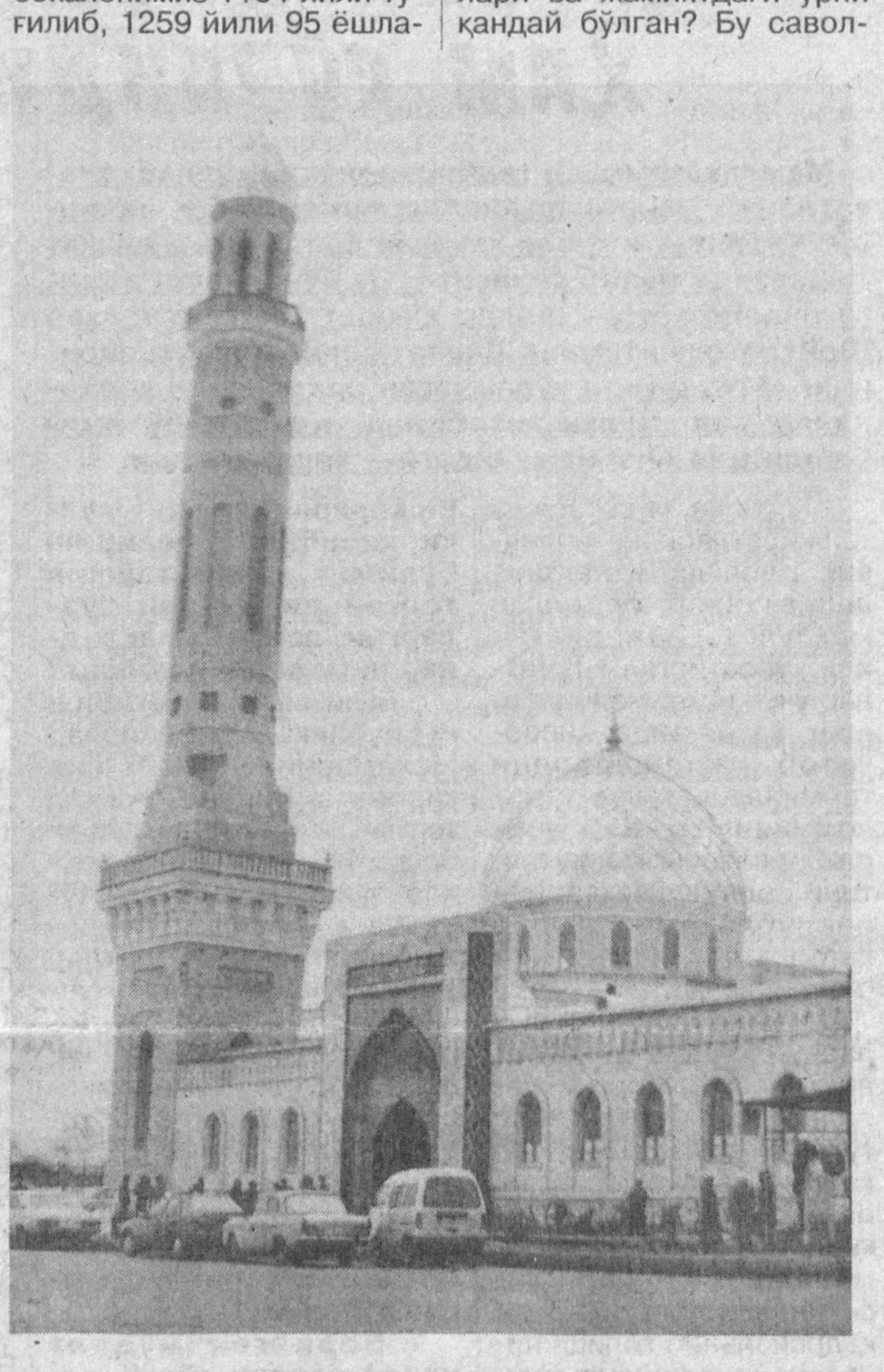

Бугун халқаро театр куни

Аброр Ҳидоятов номидаги театрда саҳналаштирилган «Судхўр» спектаклидан лавҳа

OLAMDA NIMA GAP

И С Л О М О Б О Д. Покистон махсус хизмат маҳкамаси ходимлари мамлакат бош вазири Навоз Шарифга уюштирилаётган террорчилик ҳаракатининг олдини олишга муваффақ бўлди. Мамлакат маданият вазири Рашид Аҳмаднинг маълум қилишича, ўтган пайшанба куни Навоз Шариф Равалпинди шаҳрида аёллар коллежининг очилиш маросимида ҳамда шаҳар туманларининг биридаги митингда сўзга чиқиши режалаштирилган эди. РАТА-ТАСС ахборот маҳкамаси тарқатган хабарда айтилишича, ушбу тадбир бошланишидан аввал махсус хизмат ходимлари уч кишини ҳибсга олган. Уларнинг ёнидан қурол, портловчи моддалар ҳамда кўп миқдорда пул топилган. Бош вазир Навоз Шарифнинг Равалпинди шаҳрига режалаштирган сафари бошқа муддатга қолдирилди.

* * *

М О С К В А. *Шаҳар марказидаги энг йирик савдо дўкони - «Болалар дунёси» универмагида ёнғин чиқди. Россия фавқулодда вазиятлар вазирлиги вакилининг маълум қилишича, ёнғин бир соатдан кейин ўчирилган. Ёнғин оқибатида кўрилган зарар кўлами ҳали аниқланганича йўқ.*

Шунингдек, бир неча хусусий уйлар ҳам ёниб кетган. Айни пайтда ёнғин келиб чиқиш сабаблари аниқланмоқда.

* * *

Т О К И О. Камбоджа бош вазири Хун Сен «Қизил кхмерлар» ҳаракати йўлбошчиларини халқаро трибуналга топширишга яна бир бор қарши чиқди. Камбоджа ҳукумати раҳбарининг таъкидлашича, «Қизил кхмерлар» йўлбошчиларини фақат Камбоджа суд қилиш ҳуқуқига эга.

Ўтган чоршанба куни БМТ Бош котиби Кофи Аннан Камбоджа ҳукуматини ҳарбий жиноятчиларни халқаро судга топшириш ғоясини қўллаб-қувватлашга чақирган эди. Бироқ Камбоджа ҳукумати «Қизил кхмерлар» йўлбошчиларини суд қилиш мамлакатда беқарорлик келтириб чиқариши мумкин, деб ҳисобламоқда.

* * *

Л У С А К А. *Конго демократик республикаси пойтахтига бир кунлик сафар уюштирган Замбия президенти Фредерик Чилуба президент Лоран Дезире Кабиланинг исёнчилар билан тўғридан-тўғри музокаралар ўтказишга рози бўлганини маълум қилди. Унинг айтишича, Л.Кабила ҳозир исёнчиларга нисбатан ўз нуқтаи назарини ўзгартирган.*

Конголезия можароларини бартараф этиш жараёнида асосий воситачи ҳисобланган Замбия раҳбари Фредерик Чилубанинг айтишича, Киншаса ва Код шаҳарларида бўлиб ўтадиган музокараларда қатор халқаро ташкилотлар вакиллари ҳамда шахсан унинг ўзи иштирок этади.

* * *

О Т Т А В А. Канада Бош вазири Жан Кретьен мамлакат ҳарбий ҳаво кучлари самолётлари НАТОнинг Югославияга қарши ўтказаётган ҳарбий тадбирида иштирок этаётганини маълум қилди.

Унинг айтишича, НАТОнинг Италиядаги авиабазасида турган Канаданинг СФ-18 қирувчи самолётлари Югославияга уюштирилаётган ҳарбий тадбирда қатнашмоқда. У НАТОнинг ҳарбий тадбирига тўхталиб, Югославия раҳбариятининг Косово аҳолисига нисбатан юритган сиёсатига Ғарб давлатлари ортиқ тоқат қила олмаслигини таъкидлади.

* * *

М Е Х И К О. *Мексика ташқи ишлар вазирлиги НАТО авиациясининг Югославияни бомбардимон қилгани муносабати билан баёнот берди. Мексика ҳукумати Косово муаммосини тинч музокаралар йўли билан ечиш борасида бир тўхтамга келинмаганидан чуқур таассуф билдиради, дейилади унда.*

Баёнотда айтилишича, Болқондаги келишмовчиликни фақат тинч музокаралар орқали ҳал этиш мумкин. Шу боис Косово муаммосига алоқадор томонлар музокаралар жараёнини қайтадан тиклашни давом эттириши зарур. Музокаралар Югославиянинг ҳудудий яхлитлигини сақлаган ҳолда минтақадаги барча этник гуруҳлар ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилишга асосланган узоқ муддатли мустаҳкам тинчлик ўрнатилишига йўналтирилмоғи керак.

* * *

Г А В А Н А. Гаитидан хуфя йўллар орқали чиқиб АҚШда ноқонуний яшаш истагида юрган муҳожирларни олиб кетаётган кема Багам ороллари яқинида чўкиб кетди. Натижада юзга яқин киши ҳалок бўлди.

Гаити радиоси тарқатган хабарда айтилишича, кемада жами 300 киши бўлган. Уларнинг барчаси ёнида зарур ҳужжатлар бўлмагани ҳолда АҚШга ўтишни ният қилган. Бироқ улар минган кема кутилмаганда кучли тўлқин домига тушиб бошқарувни йўқотган ва ғарқ бўлган.

Март ойи бошида ҳам Атлантика океанининг шу қисмида иккита кема чўкиб кетган эди. Бунинг сабаби гаитилик муҳожирларни ноқонуний равишда АҚШга олиб ўтмоқчи бўлган кемалар зарур техника билан жиҳозланмаган ва аксарияти эскирганлигидадир.

/ЎзА/

ОНАХОНЛАР ЭЪЗОЗДА

Фасллар келинчаги- баҳорнинг ўзгача шукуҳи бор. Бу кунларга етганлар ўз масрурликларини яшира олмайдилар. Айниқса, қарилик гаштини сураётган отахону бувижонларнинг эъзозланишлари дилларга баҳорий илиқлик киритади. Хусусан, Наврўз байрамида уларнинг аҳволидан хабар олиш, қўлдан келганча кексаларга моддий ёрдам бериб, кўнгилларини кўтариш азалдан одат бўлиб қолган.

«Ўзйўлтаъминот» концернига қарашли «Ўзавтойўлчи» корхонаси (бошлиғи Абдумавлон Абдураҳмонов) Тошкент шаҳрининг Юнусобод туманидаги «Обод» маҳалласида хайрли тадбирларни ўтказишда бош-қош бўлди. Шу куни туман касаба уюшмалари қўмитаси (раис Баҳодир Хўжаев) томонидан мададга муҳтож кишиларнинг 4 нафарига моддий ёрдам беришди.

Саховатпешалик давом этмоқда. 28 март куни Ўзбек-Турк қизлари лицейида Наврўз байрами кенг нишонланади. Тошкент ҳайвонот боғи (директори Одил Расулов) ҳамда Ботаника институти боғи (директори Озодбек Ашурматов) ходимлари байрам тадбирига ҳомийлик қилишмоқда.

Акбарали РЎЗИЕВ.

Ўлкамизни боғ-бўстонга айлантирамиз!

Нишондан бошланган ташаббус

Бу гал Қашқадарёда бўлганимда ҳамкасбимиз ўзи яшайдиган маҳаллага кириб ўтишни таклиф қилиб қолди. Сафар режасидан чалғимаслик учун бу ташрифни кейинга -бошқа кунга кўчирмоққа бўлган уринишлар кор қилмади: ноилож мезбон йўриғига юришга тўғри келди. Машина шундоққина кўча юзида, айқириб оқаётган бир қулоч ариқ ёқасида тўхтади. Ҳамкасбим ташландиқ ўнгирдан икки симёғоч оралиғида «юлиб» олинган жойни кўрсатиб, яхши ният билан боғ яратаётганини, куни кеча бир юз йигирма туп турли мевали ва манзарали кўчат ўтқазганлигини сўзлади.

- Мақсадим, бутун йўл ёқаси кўкаламзор ҳордиқ масканига айлансин,-деди у. - Зора қўшнилар ҳам қимирлаб қолишса... Кета-кетгунча боғ бўларди.

Сўнг мақсадга кўчди.

- Булар ҳозир биз бораётган Нишон агроиқтисодиёт коллежида амалга оширилаётган ишлар олдида шунчаки ҳаваскорлик,- деди у. - Тўғриси, боғ яратиш фикри ҳам коллеж директори Озод ака Асадов билан ўтказилган гурунгларнинг меваси.

Баҳор нақадар фусункор. Табиат тароватига боқиб тўймайсан киши. Қуёшдан нур эмган далаю дашт, қирадир боғ-роғларни баҳсга чорлаган сингари тобора чирой очади. Одамзот яралибдики, ана шу гўзалликни абадийлаштириш орзусида. Чўлни бўстонга, бўстонни жаннат маконга айлантирмоқ истайди. Аксар ҳолларда бунга эришади ҳам.

Дам олиш уйлари ва санаторий-оромгоҳларда бўлган кишилар яхши билишади. Остона ҳатлаб киришингиз ҳамон иқлим ўзгаради. Ҳузурбахш бўйдан сархушланиб, соя-салқин йўлкалар бўйлаб юриб кетганингизни ўзингиз-да сезмай қоласиз. Бу гал ҳам шундай бўлди. Дарвоза пештоқидаги лавҳагина қаерда эканлигимизни эслатиб турарди. Коллеж касабаҳўм раиси Малик Ёдгоровнинг шоҳидлик беришича, ҳудуди 8 гектар бўлган илм масканида жами 12 мингг тупдан зиёд ҳар хил дарахтлар мавжуд. Шунингдек, иккита йирик гулзор ҳам талабалар томонидан меҳр билан парваришланмоқда.

400 ўринли ётоқхона, 110 ўринли ошхона, 40 ўринли буфет, 16,5 мингга яқин китоб фондига эга бўлган кутубхона, 150 ўринли қишки клуб, 1400 ўринли уйингоҳ...

Коллежда бешта ихтисослик бўйича мутахассислар тайёрланади: халқ хўжалиги тармоқларида иқтисодиёт ва режалаштириш; молия ва кредит; менежмент; аудиторлик хизмати; ветеринария. Бундан ташқари, коллеж қошида ташкил этилган ўқув масканида тўлов асосида бухгалтерия ҳисоби ва банк иши мутахассислари тайёрланади.

- Барча саъй-ҳаракатларимиз таълим жараёнини тўла компьютерлаштиришга, шу тариқа Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгилаб берилган вазифаларни босқичма-босқич жорий этишга қаратилган, - дейди ўқув ишлари бўйича директор муовини Собиржон Равшанов.- Ҳозир 14 та компьютеримиз бор. Шундан 9 таси IBM русумли компьютерлардир. Талабалар билимини баҳолаш, яъни оралиқ ва якуний назоратлар компьютерлар хотирасига муҳрлаб қўйилгани учун ҳам у ёки бу маълумотни излаб ортиқча овора бўлиш ташвишларидан фориғмиз. Яқинда буларга қўшимча равишда рангли принтер ва скайнер олдик. Бу нарсалар вилоятдаги биронта ўқув юртида йўқ.

Ўйлаб қолдим: хўш, замонавий бу осори атиқалар қаердан, кимларнинг марҳамати туфайли ва нималар эвазига коллежни безамоқда. Ёки ҳомийлар...

Ниҳоят «сир» очилди. Коллеж ёрдамчи хўжалиги билан танишув барча саволларга ойдинлик киритди. 20 гектарда пахта, 25 гектарда буғдой, 15 гектарда арпа, 6 гектарда полиз экинлари, 27 гектарда боғдорчилик, қўйингки 136 гектар майдонда етиштирилаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, боз устига 21 бош қорамол ва буларнинг ортида турган катта даромад манбаи охир-оқибат яна коллежнинг ўзига хизмат қилмоқда экан.

Жамоа бу йил баҳорга яхши бир ташаббус билан пешвоз чиқди: «Туманимизни, вилоятимизни ва мамлакатимизни боғ-бўстонга айлантирамиз!». Сўз исботи билан дейдилар. Дастлаб уч минг туп терак ўтқазилди. Кейин бу рақам яна икки мингтага ортди. Сўнгра...

Беихтиёр ҳамкасбимнинг ташландиқ жойдан «юлиб» олиб яхши ниятлар ила ўтқазган ниҳоллари кўз ўнгимда намоён бўлади. Ким билади, Нишон агроиқтисодиёт коллежидан қанот қоқиб чиққан ташаббус яна неча-неча жонсарак инсонларга ибрат бўлди экан?

Гап орасида директор шундай деди:

- Ёзнинг жазирама иссиғида бораётган йўловчилар бирров коллеж ҳовлисига қўниб ўтадилар. Соя-салқинда нафасларини ростлаб, сўнг дуога қўл очадилар. Кўриб, тўлқинланиб кетаман. Инсонга бундан ортиқ бахт борми?!

Дарвоқе, бу ҳақда биз ҳам ўйлаб кўрсак ёмон бўлмасди.

Зайниддин РИХСИЕВ,
«Ишонч» мухбири.

Наврўз шодиёналари давом этмоқда

ЗАВҚЛИ ОНЛАР

Президентимиз томонидан «Аёллар йили» деб эълон қилинган қутлуғ йилимиз қувончли ва улуғ айёмларга бой бўлмоқда.

Тошкент шаҳрининг Шайхонтоҳур туманидаги «Катта боғ» маҳалласида ҳам қўшалоқ байрам тантаналари бўлиб ўтди. Гўзал қилиб безатилган маҳалла клуби ва ёзилган тўкин дастурхонлар худди аёлларимиз чеҳраси каби кулиб турибди.

Тантанада иштирок этган Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасининг Тошкент шаҳар бўлими раиси муовини Муборак Юнусхўжаева, «Меҳр-шафқат ва саломатлик» жамғармаси раисининг биринчи муовини Мухтор Усмонхўжаев, «Болалар» жамғармасининг Тошкент шаҳар бўлими раиси Насиба Эргашева, Маънавият ва маърифат марказининг Тошкент шаҳар бўлими бош мутахассиси Мушарраф Йўлдошевалар сўз олиб, маҳалланинг барча аёллари қизларини Наврўз айёми билан қутладилар.

— Элимизда Наврўз якшанба кунига тўғри келса йилимиз қут-баракали келади, яхши ишлар бисёр бўлади, деган нақл бор,— деди жумладан М.Юнусхўжаева.— Истайманки, аёлларимиз бахтиёр, эл-юртимиз тинч, оилаларимиз тотув бўлсин.

Шундан сўнг даврага эстрада дастасининг қувноқ куй ва қўшиқларию гўзал аёлларимизнинг рақслари файз киритди. 10 нафар кам таъминланган, кўп болали оилаларга Республика «Меҳр-шафқат ва саломатлик» жамғармасининг совға-саломлари инъом этилди.

КИЧКИНТОЙЛАР ҚУВОНЧИ

Шу куни пойтахтимиздаги 567-болалар боғчасида ҳам фасллар келинчаги бўлмиш баҳор ва Наврўзи олам шодиёналари бўлиб ўтди. Эрта тонгдан қўш карнаю қўш сурнай, ноғораю чилдирмаларнинг қалбларни тўлқинлантирувчи оҳанглари болажонлару меҳмонларни боғча қучоғига чорлади. Ҳовлини шўх-шодон куй ва қўшиқларга ҳамоҳанг асалтой кичкинтойларнинг жарангдор кулгулари тўлдириб юборди. Миллий чолғу асбобларимизда ижро этилган тароналарга монанд барча — тарбиячию тарбияланувчилар рақсга тушдилар.

Байрам тантаналари болалар боғчасининг мусиқа залида давом этди. Унда боғчанинг 13 та гуруҳида таълим-тарбия олаётган 350 нафар болажонлар ўзлари тайёрлаган концерт дастурини намойиш қилдилар. Улар болалар боғчасининг мусиқа раҳбари Холида Холметова, бадиий раҳбар Моҳичеҳра Исломова ва бошқаларнинг бевосита раҳбарлигида тайёрланган Она Ватан, онажонлар, баҳор ва сумалак ҳақидаги ажойиб шеър ва қўшиқлар, рақсларни ижро этдилар. Йиғилган ота-оналар эса доно, зукко, ўзига хос иқтидорга эга фарзандларининг мўъжазгина санъатларидан тўлқинланиб, қалбларида уларнинг Ватаннинг ҳақиқий таянчлари бўлиб етишаётганларидан фахр ҳиссини туйдилар.

— Шодиёнамизда карнай ва сурнай навосини, миллий таомларимиздан бири бўлган паловнинг дамланишини кичкинтойларимиз ўз кўзлари билан кўрсинлар, тингласинлар, дея ҳовлида ташкил қилдик,— дейди боғча мудираси Мастура Мирсоатова. — Чунки улар санъатдан, гўзалликдан баҳра олиб, кўнгиллари завқланса, оқкўнгил инсонлар бўлиб етишадилар.

Муҳаббат ЎРМОНБЕКОВА,
«Ишонч» мухбири.

Ҳар тўғрида

КАШФИЁТЛАР ТАРИХИДАН

Ҳали олимлар атом асрининг бўсағасида турганларида, 1903 йилда француз физиги Пьер Кюри радиоактивликни кашф этишда иштирок этганлиги учун Нобель мукофоти олишга муваффақ бўлган эди.

***

Йигирманчи йилларда машҳур олим Альберт Эйнштейн келажакнинг атом техникаси тўғрисидаги суҳбатида «келгуси авлоднинг юқори маънавий савиясига» катта умид боғлаган эди. Бу улуғ кашфиётчи модда ичидаги энергиянинг миқдори шу модда массасининг ёруғлик тезлиги қиймати квадрати кўпайтмасига тенг деган назарияни яратди.

***

1938 йилнинг охирида немис физиклари Ган ва Штрасман Ураннинг парчаланишини кашф этдилар. Аммо кучли энергия ҳосил қиладиган физик жараённи кашф этганликларини ўзлари билмаган эдилар.

***

1939 йилнинг январида Дания олими Нильс Бор АҚШга бораётганида, дунёда ажойиб воқеанинг рўй берганини ва «Немис физиклари Уранни парчалаганликлари»ни фаҳмлаган эди. Шундан 9 кун кейин, Италия фашизмидан қочиб АҚШга бориб қолган италиялик олим Энрико Ферми немис физикларининг тажрибасини яна бир синаб кўрди ва ҳақиқаттан ҳам Ураннинг парчаланишини тасдиқлади.

Бор ва Уиллер дарҳол янги ҳодисанинг назариясини ишлаб чиқишга киришдилар.

***

Уран парчаланганида вужудга келадиган муҳим реакция масаласида физик олимлардан Франкель, Хоритон ва Зельдовичлар ҳам иш олиб бордилар.

***

1954 йилда биринчи атом нур манбаи - электр станцияси ишга тушди. Унинг ишга туширилиши келажакка ишончнинг, ҳаёт ўлим устидан ғалаба қилишининг тимсоли бўлди.

«Аёл ва жамият» танловига

Абдувоҳид Тўраев сурат лавҳаси

ҲАМ ТЎЙ, ҲАМ МАКТАБГА СОВҒА

Урганч шаҳрида яшовчи камхарж оилаларнинг уч нафар кичкинтойи бу йилги Наврўз байрамини бир умр эслаб қолади. Алишер Навоий ва А.Азизова номидаги икки қўшни маҳалла аҳолиси уч нафар кичкинтой шарафига ташкил этилган суннат тўйини ўтказибгина қолмай, балки ушбу тўйда омонат кассада тўй болалар номига ҳисоб рақами очиш учун маблағ ҳам тўплади.

Маҳалла яқинида жойлашган Низомий номидаги ўрта мактаб ҳам байрамда кутилмаган совға олди. Анъанага кўра, бундай тантанали маросимларда полвонлар кураш тушадилар, қўчқорлар уриштирилади. Бу ерда ҳам шундай бўлди. Энг омадли полвонлар ва жангари қўчқорлар эгалари бир неча ўн минг сўмни ташкил этадиган совринларини мактабни таъмирлаш учун совға қилдилар.

Қариялар тўғрисида ғамхўрлик

Наманганда Қариялар уйи очилди. У ёлғиз қариялар, бемор кексалар учун ўзига хос хонадон бўлади. Кексаларга доимий ҳомийлик қилаётган шаҳар ижтимоий таъминот бўлими Қариялар уйини ташкил этиш ташаббускори бўлди.

Қариялар уйи учун энг қулай жой танланди - у Наманганнинг кўркам қисмида, шаҳарнинг саноат марказидан олис жойида, деярли адир этагида қурилган. Бу ҳудудда деярли 4 гектарли мевазор, токзор боғ ҳам мавжуд.

Қариялар учун яхши маиший шароит яратиш кўзда тутилган. Маҳаллий ҳокимият қарори билан саноат корхонасига қарашли санаторий-профилакторийнинг бўш турган биноси Қариялар уйи учун берилди.

ЎзА

АЛЛА.

Болажоним, ухла, ором ол, алла,
Соябонман гўё мажнунтол, алла.
Куртак очган каби нозик ниҳолсан,
Завол топма, камол топ, камол, алла.

Тебратганим бешикмас, дунё, алла,
Дунёчадир меҳрим ҳам гўё, алла.
Гиргиттоним, шодлан, бахтинг бор экан,
Истиқлолинг - толе, дилга жо, алла.

Муҳаммад ЗАЙНИДДИН.

ҚАРЗНИ ҚИЁМАТДА ҲАМ СЎРАЙДИЛАР

Мамлакатимизда тадбиркорликни қўллаб- қувватлашга доир фармону қарорлар қабул қилинди. Уларнинг ижроси ҳамиша солиқчилар диққат марказида бўлиб келаяпти. Бу йўналишда амалга оширилаётган ишлар ҳақида Тошкент шаҳар Шайхонтохур тумани Давлат солиқ инспекциясининг «Муддатида тўланмаган солиқларни корхоналар мол- мулки ҳисобидан ундириш бўлими» бошлиғи М.Аноров қуйидагича ҳикоя қилади.

- Корхона, муассаса ва ташкилотларнинг молиявий аҳволини мустаҳкамлаш,етказиб берилган маҳсулот, бажарилган иш, кўрсатилган хизматлар учун истеъмолчиларнинг ўз вақтида ҳисоб-китоб қилишларини таъминлаш, тўлов интизомининг аҳволи учун раҳбарларнинг масъулиятини ошириш мақсадида республикамизда бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда.

Корхона ва ташкилотларнинг ўзаро дебиторлик ва кредиторлик қарзларининг ўз вақтида тўлаб борилишидан кўзланган мақсадлар тўлов интизомининг издан чиқиши, пулни доимий муомалада айланишининг секинлашуви натижасида қадрсизланиб қолишининг олдини олишдир. Бунга эришиш учун ўша корхона ва ташкилот бозор талабларини ҳисобга олган ҳолда маҳсулотларнинг мулк шаклини харидоргирлилик даражасини аниқлаб ўзгартириши мақсадга му-вофиқдир.

— «Муддатида тўланмаган солиқларни корхоналар мол-мулки ҳисобидан ундириш бўлими» қачон ташкил топган ва бундан кўзланган асосий мақсадлар нималардан иборат?

- Бўлимимиз Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳамасининг 1996 йил қарорига биноан ташкил топган. Асосан солиқлар ва бюджетга мажбурий тўловлар бўйича муддатида тўланмаган солиқларни корхоналар ва ташкилотлар мол- мулки ҳисобидан ундириб олиш тартиби тўғрисидаги Низом билан иш олиб боради. Туманимизда 4 мингдан ортиқ корхона рўйхатга олинган. Бу жуда катта кўрсаткич, албатта. Шуни ҳисобга олиб бўлимимиз фаолиятини кенгайтиришни режалаштириб қўйганмиз.

- Берилган муддат ичида қарзни тўлай олмаган корхоналарнинг тақдири нима бўлади. Улар учун яна қандайдир имтиёзлар бериш кўзда тутилганми?

- Қарзни тўлаш учун корхонага низомга мувофиқ маълум муддат белгилаб берилади. Агарда шу муддат ичида корхона қарзини тўлай олмаса, қўшимча муддат берилмайди. Бордию қарздор ташкилот белгиланган муддат ичида қарзини тўласа хўжалик суди аризани бекор қилади.

Ўтган йили бўлимимиз томонидан 80та корхонанинг қарзини мол- мулки ҳисобидан ундириш учун хўжалик судига аризалар туширган эдик. Натижада, 59 та аризага суд буйруғи чиқиб, 41.7 миллион сўм мол- мулк ҳисобидан ундирилди. 9 та корхона 12.2 млн. сўм миқдорида мол- мулк пулини сотувгача тўлаган. 4 та корхонадан 3.6 млн. сўмлик мол- мулки сотилган. Энди қарздор корхонадан тушган маҳсулотлар тақдирига тўхталадиган бўлсак, уларни сотиш ҳуқуқи бизга берилмаган. Асосан савдо биржалар ва бизларга бириктирилган дўконлар орқали амалга оширилади. Агар маҳсулот белгиланган муддат ичида сотилмаса, у яна ўзимизга қайтиб келади. Биз уни экспертлар билан биргаликда қайтадан нархлаб савдога чиқарамиз. Белгиланган муддатда сотилмаган маҳсулотларнинг нархини 5 дан 20 фоизгача арзонлаштиришга ҳуқуқимиз бор. Пул миқдорининг ўрнини яна қарздор корхонанинг мол- мулки ҳисобидан тўлдирамиз.

суҳбатдош, Роза САЙДАМЕТОВА.

Жаҳон чемпионлари

СМИСЛОВ

Мамажон МУҲИДДИНОВ.

Энг муҳим давр шахмат олимпини забт этиш билан боғланган бўлиб, бу қийин ҳамда узоқ давом этган штурм эди. Энг кучли гроссмейстернинг 1948 йилги матч-турнири муваффақият келтирмади. Маълумки, Ботвинник ғалаба қозонди, Смислов иккинчи ўринни эгаллади. Смисловни «жаҳоннинг иккинчи шахматчиси» деб атай бошладилар. Иккинчию биринчи - яқин шундоққина ёнма-ён. Яна бир қадам босиш керак, лекин буни уддалаш кўпинча қийин бўлади, баъзан эса мумкин бўлмайди!

Бу қадамни у босади. Аммо бунинг учун тўққиз йил керак бўладики, бу вақт орасида унга янги спорт чўққилари тобе бўлади. Унинг ўйин техникаси янада нафислашади, у шахмат санъати сирларини чуқурроқ идрок этади.

1954 йил иккинчи уриниш. Эндигиси Ботвинник билан яккама-якка. Смислов 6 ёш улғайибгина қолмади, шу йиллар мобайнида унга шахмат донишмандлиги келиб қўшилди. У жаҳон чемпиони билан жанг қилиш учун ўзида етарли куч борлигини сезарди. Олдинига матч унинг фойдасига юришмаган бўлса-да, у жанг қила олди.

Смислов матчни ютқазмади, бироқ ютолмади ҳам 12:12, яъни дуранг билан Ботвинник унвонини сақлаб қолди.

Қани энди унга яна битта шундай имконият беришса! Энди у Ботвинник билан қандай ўйнаш кераклигини билади... Бироқ буни орзу қилаётган гроссмейстерлар ҳам оз эмас. Матч ўйнаш ҳуқуқини олиши керак. Ниҳоят Смислов тож талабгорлари турнирида яна ўз устунлигини намойиш қилади.

1957 йил Шахмат Олимпи чўққисини эгаллашга учинчи уриниш. Буниси муваффақиятли чиқади. Жаҳон чемпионларининг шонли сафига янги ном-Смислов қўшилади.

Кейин яна ўнлаб турли турнирларда қатнашди. Ғалабалар бўлди, муваффақиятсизликлар ҳам рўй берди. Лекин Смислов ҳамиша ўзининг ижодий принципларига содиқ қолди. (Ана шунинг учун ҳам ҳеч ким унинг ёшида эришолмаган натижани кўз-кўз қилди: 63 ёшида тож талабгорлари сафидан жой олди: чорак финалдан ярим финалгача, ундан финалга чиқди. Шунинг ўзи катта гап. Якунловчи беллашувда Каспаровдан енгилган бўлса-да, кўпчилик унинг маҳоратию навқирон бардошига қойил қолди.

Бир неча йил муқаддам ушбу сабрлар авторига, жаҳон экс-чемпионидан интервью олишга тўғри келган эди. Мен Смисловдан у шахматда кўпроқ нимани қадрлашини сўрадим. У: «Мақсаднинг изчиллиги, мантиқийлигини. Лекин ўйин фантазиядан ижодий фикрдан маҳрум бўлиши керак деган гап эмас: Шахматни қандайдир бир қолипга солиб бўлмайди. Менинг учун шахмат ўйиндан кўра кўпроқ санъатдир. Фантазиясиз, ижодкорликсиз эса чинакам санъат бўлмаслиги маълум»,- деб жавоб қилди.

Еттинчи жаҳон чемпиони - ғоялари ва уйғунликни юксак даражада ҳис этиши билан шахмат оламини кўп марталаб ҳайратга солган ўзига хос ажойиб ҳамда оригинал шахматчининг ижодий маслаги ана шундай.

Смисловнинг энг яхши партияларини кўрганда улар ҳеч бир жойини ўзгартириб ва ҳеч нарсани қўшиб бўлмайдиган шахмат санъати асарларидек таассурот қолдиради. Унинг ҳар бир юриши оддий, баъзан кўриниб туради, лекин бу юришлар биргаликда темир занжир барпо қиладики, уни камдан-кам шахматчи уза олади.

Китобхонлар буларнинг ҳаммасини кўп марталаб кўрган, манзарани хотирамда тирилтирилган қуйидаги партиядан топадилар: саҳнадаги столлар оралаб баланд бўйли, тиқ қомат шахматчи у ёқдан бу ёққа бориб келяпти. Кўзойнак ортида маънодор ва қув кўзлар янада ёнади. Ҳаракатлари оҳиста, ҳатто у хиёл лоқайдроқ туюлади. Лекин шахмат тахтаси ёнига ўтирди дегунча у ўзгаради қўяди. Йўқ, сиртдан қандай бўлса ушандайлигича қолади, аммо тафаккур бетиним ишлаётгани, позицияни нафис идрок этаётгани, ажойиб маҳорати сезилиб туради. Дона сураётган Василий Смислов бўлади.

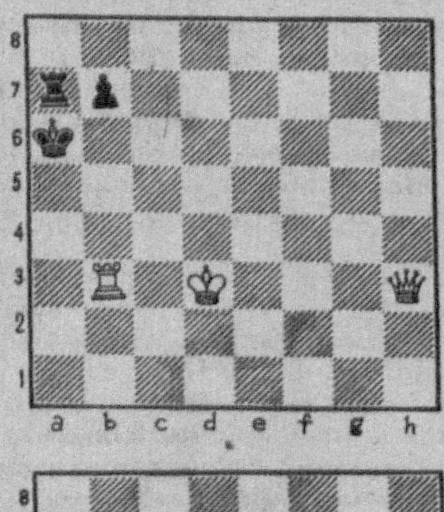

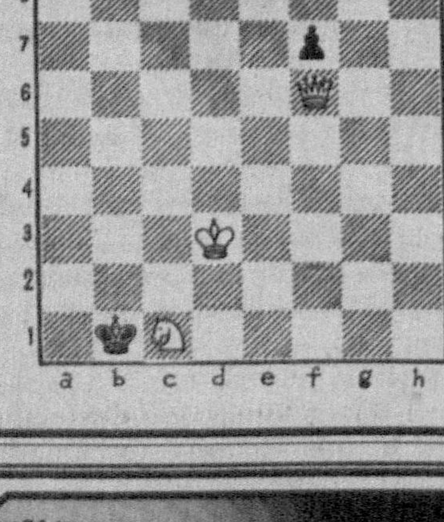

МАРОҚЛИ МАШҚЛАР

Иккала масалада ҳам оқлар бошлаб, икки юришда мот қилади. Доналарни тахтага термай, яъни шу туришида фикран ечиб кўринг.

ТАДБИРКОР САХОВАТИ

Жиззах вилоят ҳокимлиги чет эл сармоядорлари билан ҳамкорлик қилиш, уларнинг илғор технологияларини ишлаб чиқаришга жалб этишга алоҳида эътибор бермоқда. Айни пайтда вилоятда бир нечта қўшма корхона ва фирмалар ишлаб турибди. Хорижий технологиялар асосида ишлаётган корхоналар ҳам анча.

Яқинда Дўстлик тумани тадбиркори Суннат Эргашев ўзининг «Эл-Эрк-Нур» фирмаси қошида барпо этган ўсимлик ёғи ишлаб чиқарувчи кичик корхонасига Франциянинг йирик компанияларидан бирида ишлаб чиқарилган дастгоҳ ва ускуналарни келтирди.Ушбу кичик корхонада ишлаб чиқарилган дастлабки бир неча тонна ўсимлик ёғи кам таъминланган ва кўп болали аёлларга хайрия сифатида улашилди.

Келдиёр ЖЎРАҚУЛОВ.

ТАШКИЛОТ

Қуйидаги тиббий ускуналарни ҳамда қишлоқ хўжалиги техникаси ва эҳтиёт қисмларни

СОТАДИ:

. 70х70 ҳажмли флюраграфия плёнкаси ва 30х40 ҳажмли рентген плёнкаси. ***Германия маҳсулоти.***

. 15 литрли фиксаж проявителлари. ***Россия маҳсулоти.***

. 105х55 ҳажмли полипропилен қоплари. ***Туркия маҳсулоти.***

. Металлқуймалар, зангламайдиган тунукалар, қувурлар, озиқ-овқат учун ишлатиладиган тунукалар, ***(консерва банка қопқоқлари учун)*** *«Т-170» русумли тракторлар, автогрейдерлар.*

«Алоқа- 500» русумли ультратовушли диагностика аппаратлари (УЗД).

СОТИБ ОЛАДИ:

. «Прима» момиғи (вата) ва кунжут.

. Ўзаро ҳамкорликка асосланган барча таклифларни кўриб чиқади.

Манзил: Тошкент шаҳри, Ғани Мавлонов кўчаси 52/2 - уй.
Тел: 342758, 344769, пейджер (067) 4184

«SABAMIR»

Ўзбекистон-Лихтенштейн қўшма ишлаб чиқариш корхонаси қатнашчилари умумий йиғилишининг 1999 йил 21 мартдаги5-сон Баённомасига асосан корхонанинг низом жамғармаси 318215 АҚШ долларига камайтирилди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши ҳузуридаги Курортлар бошқармаси Соғлиқни сақлаш Вазири **Феруз Ғофурович НАЗИРОВ**га фарзанди

МАЛИКАХОНнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.

Тақдирлардан сўзлар юлдузлар

(29 мартдан — 4 апрелгача)

• ҚЎЙ — Тадбиркорлик ишларида фаолиятингиз доирасини кенгайтириш, ўрганиш бўлиб қолган нарсалардан эса воз кечиш даркор.

Душанба ва сешанба кутилмаган моддий талофатлар, муаммолар хавф туғдиради. Катта харидлар қилишдан ўзингизни тийинг.

• БУЗОК — Сизни қизғин баҳслар, фаол ишлар кутмоқда. Кўнгилсизликлар яқин ва севган кишиларингиз билан боғлиқ кутилмаган муаммолар ҳамда қувватсизлик тинкангизни қуритиши эҳтимолдан ҳоли эмас. Тадбиркорлар ўз ғояларини бемалол амалга оширсалар фойда келтиради. Якшанба куни уй ишлари билан шуғулланмай дам олишга ҳаракат қилинг.

• ЭГИЗАКЛАР — Ҳаётингизда ўзгаришлар рўй беради. Ташқи воқеаларга ишонч билан қараб, истиқбол сари интилсангиз бўлади. Ҳафтанинг дастлабки уч куни сафарлар учун қулай эмас. Дўстлар, ҳамфикрлар маслаҳатларига қулоқ солсангиз айни муддао бўлади.

• ҚИСҚИЧБАҚА — Ҳафта ўрталарида уй, хизмат ва дўстлар ўртасида келишмовчиликлар ва муаммолар юзага келиши мумкин. Бироқ тижорат соҳасида нуфузли тадбиркорлар билан муваффақиятли битим тузасиз.

• АРСЛОН — Ушбу кунлари таваккалчиликдан фориғ бўлишга интилинг, шахсий машинангиз рулига ўтирмай туринг. Ишдаги фаолиятингиз ҳафта ўрталарида ошади. Сизни фойдали таклифлар кутмоқда. Эҳтиёт чоралари ва жисмоний муолажалар соғлиғингизни мустаҳкамлашда душанба, пайшанба ва якшанба кунлари асқотади.

• ПАРИЗОД — Чет элликлар билан ҳамкорлик барориға келади. Кутилмаган вазиятлар юз беришига тайёр туринг. Яқин қариндошларингиз саломатлиги безовта қилиши мумкин.

• ТАРОЗУ — Мужмал масалаларда мўътадил ечимни топишга ҳаракат қилинг. Ҳафтанинг дастлабки уч кунида моддий-маиший муаммоларни ечиш учун осуда қулай шароитлар юзага келиши кутилмоқда. Эътиборингизни кўпроқ ўз-ўзингизни назорат қилишга, учрашув ва сафарларга қаратишга тўғри келади.

• ЧАЁН — Илгариги режа ва ғояларга қайтишингиз фойдадан ҳоли бўлмаган ишларга айланади. Обрўйингизни сақлаб осуда иш юритинг. Фақат тасодифий учрашув ва ҳирсдан ўзингизни фориғ тутинг.

• ЎҚОТАР — Яқин кишиларингиз билан муносабатларингиз чигаллашиши эҳтимоли бор. Баъзиларни тасодифий танишувлар кутмоқда.

• ТОҒ ЭЧКИСИ — Мулоҳазаларингизда эҳтиёткорлик талаб қилинади. Сайр этиш, кўнгилни очувчи учрашувлар, турли тадбирлар сизга ором бахш этади. Яқинларингиз ёрдамидан йироқ бўлиб қолишдан эҳтиёт бўлинг.

• ҚОВҒА — Хизмат бурчингиз билан боғлиқ ишларда зийрак бўлишга ҳаракат қилинг. Дам олиш кунларидаги ўтириш ва гап-гаштаклар анчагача тетиклик ва қувват бахш этади. Тижоратчилар, жиддий муаммолардан бири — солиқ тўлаш эсингиздан чиқмасин.

• БАЛИК — Барча муаммо ва ташвишлар ўпқонига шўнғиб, уларни енгиб чиқасиз. Айни пайтда йирик ишларни амалга оширишга интилинг. Ҳафта ишингизга барака олиб келади. Фақат фарзандларингиз билан бўлган муносабатларда сабр-тоқат талаб қилинади.

Бош муҳаррир: Мирғиёс ҚАЮМОВ

ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

Бош муҳаррир қабулхонаси-56-25-36
Бош муҳаррир ўринбосари-56-52-89
Масъул котиб - 56-52-78
БЎЛИМЛАР:
Касаба уюшмалари ва иқтисодиёт-56-82-79. Ахборот ва спорт-56-87-63. Маънавият ва маданият - 56-82-79. Хатлар, оммавий ишлар ва мухбирлар билан ишлаш - 56-85-43. Тижорат ва ҳуқуқ -56-85--66.
ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:
Жиззахда - 3-83-01. Наманганда - 6-22-10. Самарқандда - 35-64-24. Фарғонада - 24-58-43. Урганчда - 6-03-40. Қаршида- 5-19-11. Қумқўрғонда - 54-3-58.

Сотувда эркин нархда.
Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй.
Нашр кўрсаткичи; 133; 134
Газетага 1998 йил 11 июлда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 00005 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ

«Шарқ» нашриёт—матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Босишга топшириш вақти – 21.00
Топширилди 22.00

Буюртма Г— 0200. Нусхаси — 18.090.

123456